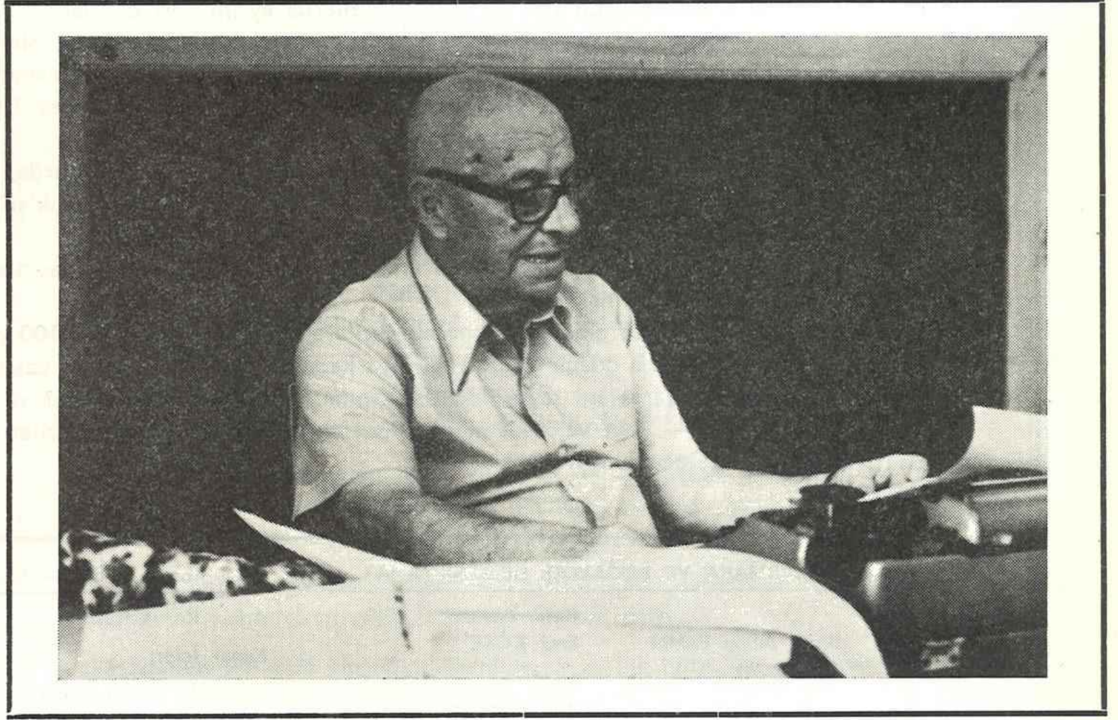

marmara ve boğazlar dergisi

YURDUMUZDA VE YÖREMİZDE KENTLEŞME SORUNLARI

KONUĞUMUZ

ŞEVKET SÜREYYA AYDEMİR

YIL : 1 — SAYI : 2
Eylül 1975

MARMARA VE BOĞAZLARI BELEDİYELER BİRLİĞİ YAYIN ORGANIDIR

PUBLICATION OF «MARMARA AND STRAITS» MUNICIPALITIES UNION

Türkçe — English

MARMARA VE BOĞAZLAR DERGİSİ
YAYIN YÖNETMELİĞİ

1 — Dergide yayınlanmak üzere gönderilen yazılar (Çeviri ise, aslı ile) aralıklı satırla iki kopya olmalıdır. Yayınlanmıyan yazılar için yazarlar herhangi bir hak isteminde bulunamaz. Yayınlanmıyan yazılar geri verilmez, yayınlanmamasının nedeni bildirilmez.

2 — Yazılar, yayın kurulu, sorumlu yönetmence düzeltilebilir, kısaltılabilir, özetlenebilir. Yazarlar bu konuda herhangi bir sav ve istemde bulunamaz.

3 — Yazılar : Birliğimizin uğraşları ile ilgili teknik, eğitim, tanıtma ve birlik çalışmalarına yöntem çizecek organizasyon konularını kapsamalıdır.

4 — Türkçe gramer kurallarına bilimsel sözcük ve yazı tekniğine uygun olacak, olanak oranında arı dile önem verilecektir.

5 — Bölüm başları, iki satır atlanarak ayrılmalıdır.

6 — Yazı içinde geçen yabancı sözcük ve tümceler ile göstergeler okunaklı olmalıdır.

7 — Biçimlerin, resimlerin, haritaların, yer ve boyutları yazı içinde kesinlikle belirtilmeli, ya da gireceği yere ayni ölçüde yapıştırılmalıdır. Gerekli durumlarda küçültme - büyültme oranı belirlenmelidir.

8 — Derginin aylık olduğu dikkate alınarak iki sayıyı aşabilecek yazılar özetlenmelidir. En çok iki sayılık yazılarda ayrım yeri belirlenmelidir.

9 — Yer kazanılmasını sağlamak amaciyle denklemlerin, simgelerin anlamlarını yitirmemeleri için yazı içine konulmalı, boyutları belirlenmelidir.

10 — Dergide yayınlanacak yazıların bir önceki ayın engeç 10'una kadar sorumlu yönetmenin eline geçmesi sağlanmalıdır.

11 — Yapılan kuruluşların tanıtılması konusundaki yazılarda, önemli karekteristiklerin belirlenmesi yanında özellikle karşılaşılan güçlüklerle çözümlenen ya da çözümlenmesi gerekli sorunlara değinilmelidir.

12 — Birlikçe ele alınmasında yarar görülen önerilere (yayınlansa da yayınlanma ödentisi yapılmaz.

13 — Dergide yayınlanacak yazılara brüt tam sayfa için 100 yarım sayfa için 50 TL. sı ödenir. Yarım sayfaya kadar olan yazılara ya da uzantılarına yarım, aşanlara tam sayfa ödentisi yapılır. Çevirilerde de ayni işlem uygulanır.

14 — İlân ve reklâmların yasal sorumluluğu vericiye, yazıların sorumluluğu yazarına aittir.

MARMARA VE BOĞAZLAR DERGİSİ (Aylık)

Birlik Adına Sahibi	:	Birlik Başkanı **Erol KÖSE**
Yazı İşlerini Yöneten Sorumlu Müdür	:	Birlik Genel Sekreteri **Avni ÖZTÜRE**
İngilizceye Çeviri	:	**Alâattin BİLGİ**
Fotoğraflar	:	**Cemâl TURGAY** **Eyüp ESEN**
Basıldığı Yer	:	**Çeltüt (İst.)**
Adresi	:	**Dar Sokak, Akbank İş Hanı. Kat : 2, No. : 4 İ Z M İ T**
Telefon	:	**3800**
Posta Çeki Hesap No.	:	**2 009528 4**

Abone — İlân — Reklâm Tarifesi

Arka Kapak ... ... :	2.000.— TL.
Kapak İçleri ... ... :	1.500.— »
Kapak İçi Yarım Sayfa ... ... :	1.000.— »
Kapak İçi 1/4 Sayfa ... ... :	600.— »
İçerde Tam Sayfa ... ... :	1.000.— »
İçerde Yarım Sayfa ... ... :	600.— »
İçerde 1/4 Sayfa ... ... :	350.— »
İlân Sütün Santimi ... ... :	20.— »
Ek Renk Farkı ... ... :	250.— »
Abone : Sayısı ... ... :	10. »
6 Aylık ... ... :	50.— »
Yıllık ... ... :	75.— »

Dikkat : Dergimizin ve yazarımızın adı anılarak yazılar aktarılabilir.
İlân ve Reklâmlarda klişeler vericiye aittir.
Sürekli Reklâm ve İlânlarda % 25 indirim uygulanır.
Bu dergi, basın ve ahlâk yasasına uyar.

mb

MARMARA VE BOĞAZLAR DERGİSİ

Türkçe — İngilizce

Yıl : 1 Sayı : 2

Eylûl / 1975

İÇİNDEKİLER

Baskı Tarihi :

15 - 9 - 1975

BU DERGİ

MARMARA ve BOĞAZLARI BELEDİYELER BİRLİĞİ YAYIN ORGANIDIR

MARMARA VE BOĞAZLAR ÜZERİNE

Halil ALANLIOĞLU
Umurbey Belediye Başkanı

Dünyamız coğrafyasında gözde bir yer, önemli bir geçit ve iç deniz.. Çanakkale ve İstanbul Boğazları ile Akdeniz'i, Karadeniz'e bağlayan kuzeyden sıcak denizlere açılan tek yol, Karadeniz ve Akdeniz havzasındaki milletleri etrafında toplayacak bir bağ, Tanrının eliyle açtığı başka vusat'ta bir kanal.

İki kıt'anın birbirine bakan en güzel parçalarından biri, yemyeşil bir yurt köşemiz.

Doğal güzellikleri yanında tarihin derinliklerinde yatan uygarlıkları ile insanlığın geçmişine açılan aydınlık bir pencere, Marmara ve Boğazlar.

Atalarımız doğanın bu güzelliğini ayrı bir açıdan muhteşem eserlerle süslemişler. Mavi ve köpüklü suların döğdüğü altın kumsallar, kıyılarına akan salkım söğütlü derelerin suları, uzaklarda ufku kapayan yemyeşil heybetli dağlar ve bunlara yaslanan tepeler, bütünleşen bir güzellik, Boğazların ve Marmara'nın kıyıları bunlar.

Her zaman insanlığa adalet ve huzuru, bir ortamda yaratmak ve onlara sıcak yeterli yuvalar hazırlayabilmek için çırpınan insanların diyarı. Bunun yanında medeniyet yarışında Milletin bağrında gittikçe büyüyen dev bir sanayi yöresi, ihtiyaçlar manzumesinin birleşip yarattığı asrımızın dönen dev çarkları ve bunların öğüttüğü, yoğurduğu ham madde yığınları, denizlere dökülen kimyasal artıklar, kirli sular.

Güzel kıyılarda yoğunlaşan nüfusun halledilmemiş sorunları, bu sorunların birikimleri, çürüyen paslı gemiler, batık tekneler, rasgele yağmalanmış kıyılar, üst üste yığılan soğuk yüzlü çimentodan bloklarla kapatılmış ve adeta boğulmuş kumsallar.

Marmara ve Boğazlar üzerine kısaca bugün söylenecek sözler bunlar. İnsanı acı, küskün, ümitsiz bırakan, gittikçe karartılan bir doğa.

Bunun yanında doğanın kendine özgü bir gücü var, kirlenen sularını, kuruyan ağaçlarını yeniden eski canlılığına, duruluğuna kavuşturmak.

Bir zamanlar Hazreti Süleymanın bile özlemine yöre olan bu belde, şimdi kendi içinde mücadele vermektedir.

Her şeyi ile bugün Türk ve Türk'e mahsus güzel ve muhteşem anıtlarla baştan başa bezenmiş Marmara ve Boğazlar üzerine düşünüleni yazmak, olanı anlatmak ne zor. Bu düşünceden sonra günümüzün sorunlarının, bu yörede yaşayan, denizlerinde balık tutan ve serinleyen, kumsallarında dinlenen sakinlerine, daha doğrusu bizlere, hepimize getirdikleri sorunların şimdi büyük bir önem kazandığı anlaşılmaktadır.

Burada, vatanımızın nimetlerini değerlendirmede, doğanın güzelliğini muhafazada olduğu gibi, yörede yaşayan yirminci yüzyıl insanının özgürlük, huzur, sosyal hakları kavramlarını pekleştirecek çalışmalar yapılması gerçeği ortaya çıkmaktadır. Yaşam hakkı, vatan nimetlerinden istifadede fırsat eşitliği günümüz insanı için temel kaidedir. Bu hak Marmara ve Boğazlar üzerinde ve onun kıyılarında korunmalıdır. Bu yörede insanın bu hakkını yok eden anlayış ve bunun tatbikatı, bizim ağır bir bedel ödeme pahasına karşısına dikileceğimiz bir konudur.

(Devamı sahife 15'de)

Erol KÖSE
Birlik Başkanı

ENDÜSTRİYEL YERLEŞİMLERİN YARATTIĞI ÇEVRE SORUNLARI

Hızlı bir gelişme içinde olan ülkemizde endüstriyel gelişme ve yöresel yoğunlaşmanın yer seçimi plânlamadan çok süratli olduğu görülmektedir. Bu durum — Örneğin İzmit gibi — topoğrafik bakımdan yerleşme ve kentleşme hizmet alanlarının kısıtlı olduğu merkezlerde daha da ağır bir biçimde duyulmaktadır. Doğal rekreasyon alanlarının endüstri kuruluşlarınca işgal edildiği, endüstri artıklarıyla kirlenen kıyıların ve denizin kullanılmaz duruma geldiği, ulaşım aksının aşırı yüklenmesiyle can güvenliğinin azaldığı bir kentte endüstriyel kullanımların dikkatle üzerinde durulması gerekmektedir. Bu nedenle;

Ekonomik ve bölgesel gelişme politikalarına (Çevre ve yöre zorunlarına yönelik) bir tutum getirebilmek için önümüzde iki yol var. Ya ekonomik çabaların olumsuz etkileri ortadan kaldıracak koşulları içermesini sağlamak, ya da yerseçimi yöntemiyle bu etkilerin ortaya çıkmasını önlemek. Bu durumda çevre kirlenmesi, özel ve kamu kuruluşlarının maliyet - yarar değerlendirmelerinde dikkatle ele alacakları bir toplum maliyeti niteliğini kazanmalıdır. Üzerinde önemle durulacak nokta bunun ölçüsünün saptanması olacaktır. Çevre sorunlarının, (Kalkınmaya ayrılmış fonları olumsuz yönde etkilemeden) çözümlenmesi, esas olarak III. Beş Yıllık Plânın ilkeleri arasındadır. Bu konuda dıştan gelen baskılar da ancak endüstrileşerek kalkınma amacından sapmak koşulu ile değerlendirilmelidir. Bu bakımdan plânlı olarak kalkınmayı amaçlıyan ülkemizde endüstri alanları için yerseçimini, rasyonel kriterlerle saptanmış organize endüstri bölgelerinin geliştirilmesi ile sağlamak yoluna gidilmiştir.

Yöremizdeki endüstri alanlarının dışsal etkilerini zararsız duruma sokmak, yaşam ve görünüşleri ile kentsel alanlara entegre etmek, kirlenme, gürültü ve görsel aksaklıkları ortadan kaldırmak; çevre düzenlemesi yönünden en olumlu çözümlerden biridir.

Organize endüstri bölgelerinin kullanılmasında genellikle şu amaçlar ileri sürülmektedir.

a) Kentsel arazi kullanma kararlarının plânlandığı biçimde gerçekleştirilmesi.

b) Büyük bir şehrin dolaylarına, şehir merkezindeki endüstrinin kaydırılması.

c) Endüstriyel dağılımı bölgeler arasında (istenen yönde) bölüştürmek.

Amaçları bu şekilde saptanmış bu bölgelerin yerleri topoğrafik, mikro - klimatik, taşkın durum, deprem, jeolojik koşulları, ulaşım olanakları, enerji ve su sağlanması olanakları,

(Devamı sahife 13'de)

ENVIRONMENTAL PROBLEMS DUE TO INDUSTRIAL ESTABLISHMENT

As a rapid developing country the selection of location for industrial establishment is a difficult problem because the industrial development goes more quickly than the planning. This fact create very acute problems in the areas such as İzmit where the topographical situation does not allow enough space for population concentration. In a city where the recreational fields are occupied by industrial establisments, where the sea and coastal bands are polluted by industrial residue and where the transportation concentration create very serious danger to life it is indeed a vital question to choose industrial location.

There are two ways in order to provide an environmental approach to economic and local development. Either to provide the conditions which do not allow the negative effect of economical development, or to secure more realistic methods in choosing the location. Environmental problems effecting the use of the fonds provided for economical development are dealt in detail in the Third Five Years Plan. Outside pressure on this subject could create real difficulties for the future economy of Turkey. Therefore, in our country where the planned economical development was principally accepted the location of industrial establishment and the rational criter pertaining the selection of places and the establishment of organized industrial areas are very serious problems to be solved.

In the use of organized industrial areas generally the following purposes are given.

a. The areas around the towns be used as it is planned.

b. To relocate the industrial establishments out of town.

c. To provide proper balance between industrial areas.

The areas are selected depending to the criter such as topographical, micro - climatical conditions, flooods, transportation, communication, water and electrical supply. But due to rapid increase in the values of soil generally cause the removal of industry out of organized zones. Therefore the price of soil must be controlled by ARSA OFİSİ.

The proposals :

1. The industries in the towns which are not dangerous to health be integrated to the towns according proper planning.

2. The removal of the hazardous industries which cause financial burden be kept in their places provided that their bed effects be overcomed and the expenses be met by the industrial organization.

3. The control of the values of soil in planned industrial areas must be carried out by Arsa Ofisi and alternative zones should be provided to create the proper balance.

4. The use of organized industrial areas must be decided in accordance with the decision taken on this subject.

5. The housing and transportation problems be dealt in this areas together with industrial developments.

BY EROL KÖSE
Chairman of the Union

«MARMARA VE BOĞAZLARI BELEDİYELER BİRLİĞİ»

Üye Belediyelerin 1975 Yılı Katılma Payları Çizelgesi

Kod. No.	Belediyenin Adı	1974 Bütçesi	1975 Birliğe Katılma Payı
I/ 1 (*)	Bandırma	14.010.760.—	14.010.—
I/ 2	Erdek	4.166.810.—	4.166.—
I/ 3 (*)	Edincik	1.600.000.—	1.600.—
I/ 4 (*)	Gönen	3.563.700.—	3.563.—
I/ 5 (*)	Marmara (Adası)	1.236.439.—	1.236.—
II/ 1	Armutlu	710.158.—	710.—
II/ 2	Gemlik	8.397.500.—	8.397.—
II/ 3 (*)	Karacabey	4.323.762.—	4.323.—
II/ 4	Zeytinbağı	851.036.—	851.—
III/ 1 (*)	Çanakkale (Merkez)	10.109.570.—	10.109.—
III/ 2	Bolayır	525.700.—	525.—
III/ 3 (*)	Biga	3.990.117.—	3.990.—
III/ 4	Çardak	664.348.—	664.—
III/ 5	Gelibolu	3.244.502.—	3.244.—
III/ 6 (*)	Eceabat	1.400.000.—	1.400.—
III/ 7 (*)	Umurbey	1.052.555.—	1.052.—
III/ 8	Lâpseki	1.390.488.—	1.390.—
III/ 9 (*)	Karabiga	851.998.—	851.—
IV/ 1	İstanbul (Merkez)	1.387.058.282.—	69.352.—
IV/ 2	Avcılar	7.000.000.—	7.000.—
IV/ 3 (*)	Büyükçekmece	2.001.980.—	2.001,—
IV/ 4 (*)	Çatalca	3.770.000.—	3.770.—
IV/ 5	Çınarcık	1.891.011.—	1.091.—
IV/ 6	Değirmenköy	1.332.291.—	1.332.—
IV/ 7	Küçükçekmece	12.783.800.—	12.783.—
IV/ 8 (*)	Pendik	9.800.000.—	9.800.—
IV/ 9	Silivri	3.127.72.—	3.127.—
IV/10	Tuzla	4.060.653.—	4.060.—
IV/11	Yakacık	4.049.480.—	4.049.—
IV/12	Yalova	8.582.841.—	8.582.—
IV/ 1	Kocaeli (İzmit)	47.603.071.—	23.801.—
V/ 2	Bahçecik	1.300.000.—	1.300.—
V/ 3	Darıca	2.814.721.—	2.814.—
V/ 4	Değirmendere	2.749.403.—	2.749.—
V/ 5 (*)	Gebze	5.621.500.—	5.621.—
V/ 6	Gölcük	5.880.817.—	5.621.—
V/ 7	Hereke	2.957.280.—	2.957.—
V/ 8 (*)	İhsaniye	882.389.—	882.—
V/ 9 (*)	Karamürsel	2.540.000.—	2.540.—
V/10	Yarımca	33.939.759.—	16.969.—
V/11	Yuvacık	2.653.425.—	2.653.—
VI/ 1	Tekirdağ (Merkez)	8.383.820.—	8.383.—
VI/ 2	Hoşköy	550.000.—	550.—
VI/ 3	Marmara Ereğlisi	1.500.000.—	1.500.—
VI/ 4 (*)	Mürefte	878.000.—	878.—
	Katılma Payı Toplamı		**269.305.—**

NOT : Eylül/1975 başına kadar katılma paylarını ödeyen belediyelerin karşısına (*) işareti konulmuştur.

SULARIN KİRLENMESİ VE CANLILARIN ZEHİRLENMESİ

Nüfusun artışı, gereksinmelerinin çoğalması ve yeni sanayilerin kurulması su gereksinmesini artırmakta; buna paralel olarak organik ve madensel maddelerin artıklarından ileri gelen kirlenme de hatırı sayılır derecede fazlalaşmaktadır. Atılan artıkların biyolojik özelliklerini bilmek, çeşitli düzeydeki zehirlemelerini incelemek kaçınılmaz bir durum yaratmıştır. İnceleme alanı şöylece belirtilebilir :

— Hetetrof veya ototrof aerobiler veya anaerobiler (bakteriler, protozaerler, mantarlar, rotiferler, alglar v.b.) mikroorganizmalar birlikte birlikte bulunduğu hallerde biolojik yöntemlere dayalı arıtma istasyonları düzeyinde;

— Hayvansal ve bitkisel bir biocenoz oluşturan ortamda bunları faaliyete geçirerek bunların çoğaldığı (akarsular, göl ve deniz gibi) yerler düzeyinde;

— Kirli bir suyla sulanan bitkiler düzeyinde;

— Bir ırmaktan veya kirli bir birikintiden veya bir zehirin toplandığı yiyecekler zincirinden sağlanmış içme suyundan zehirlenmeyen insan veya memeliler düzeyinde;

Zehirlerle kirlenme nedenleri epeycedir. Bunlar çok kez az tehlikeli fakat görünür zehirlenmelerdir. Bunlar, uygarlık düzeyi yüksek halk arasında daha fazla görülür.

İnsanın günlük yaşamında, deterjanlar, kozmetikler, evlerde kullanılan maddeler, böcek öldürücüler, antiseptikler, ilâçlar, ambalajlar v.b. gibi maddelerin artıkları yüzünden her an zehirlendiği de bir gerçektir.

Tarımda, bol gübre ve özellikle de böcek öldürücü ilâçlar kullanılması ihmal edilmeyecek bir neden olarak görülmektedir; çünkü, ürünler, topraktan emerek veya sulardan alarak zehirleri taşımaktadır.

Son olarak da, birçok sanayi, olağan faaliyetleri nedeniyle zehirli maddeler atılmasından sorumludur.

1 — Çevredeki zehirli maddelerin başlıca zehirleme mekanizması :

1. 1 — Arıtma istasyonları ile alıcı ortamlardaki bitki ve hayvanların karşılaştığı ileri derecedeki zehirleyici etkiler.

Bu etkiler, zaman zaman ortaya çıkan ya da yoğun maddelerden oluşan zehirlemeler olarak mütalâa edilebilir.

Biyolojik yöntemlerin uygulandığı arıtma istasyonları düzeyinde, zaman zaman görülen artıklar birlikte yaşayan bitki ve hayvanların (protozoerler, rotiferler v.b.) zarar görmesine neden olurlar; aerobioz veya yarı-aerobioz organik maddelerin biolojik değişimi (biodegradasyon) görevini yüklenmiş heterotrof bakteriler genellikle bunlara

R. CABRIDENC
Çeviri : **Muzaffer UYGUNER**
İMAR - İSKÂN BAKANLIĞI
Teftiş Kurulu Başkanı

daha dayanıklıdır ve uyabilmektedirler. Etkiler sert olmakta, kısmî veya tam sinirsel tutukluk görülmekte, sonra uzun veya kısa bir süre görev yapamamak durumu ortaya çıkmaktadır.

Akarsularla göllerde de aynı görünüler olmakta ve en duyarlı organizmler birden bire kaybolmaktadır. Bunlar arasında balıklar, böcekler, yumuşakcalar, alglar ve hayvansal planktonlar sayılabilir. Yoğunluk azlığı nedeniyle bakteriler yavaş yavaş dayanma gücü kazanmakta ve uyabilmektedir.

Kıyılarda, varolan bitkisel ve hayvansal türlerin çeşitliliği nedeniyle (alglar, yumuşakcalar, kabuklular, balıklar v.b.) durum daha önem kazanmaktadır. Ayrıca, denizlerdeki tuzluluk ve sıcaklık farklarından ötürü seyreltme de kolay olmamaktadır.

İstisnaî hallerde, insan, kirlilik nedeniyle büyük çapta zehirlenme göstermemektedir; aksine, hayvanlar (ve özellikle sürü hayvanları) yoğun zehirli suları içmeleri nedeniyle ciddî olarak zehirlenmektedir.

1. 2 — Hayvan ve bitkilerin uzun vadeli zehirlenmesi.

Nedenler sık tekerrür etmektedir; bunlar kentlerle sanayi kuruluşlarının günlük artıkları ve bu arada kullandıkları sayısız zehirli maddelerdir.

Arıtma istasyonları düzeyinde, hayvan ve bitkilerin, özellikle de bakterilerin uyabilme olanakları nedeniyle bu etkiler oldukça ölçülüdür. Bununla birlikte, çok duyarlı ve ekolojik ortam için gerekli bazı türlerin (protozoerler, rotiferler gibi) ortadan kalkmasını sonuçlandıran olaylar da saptanmıştır.

Akarsular, göller ve kıyı bölgelerinde ise, etkiler oldukça ağırdır; çünkü, bunlar oldukça kararsız ve çoğunlukla da sınırları belli olmayan bölgelerdir. Gerçekten, duyarlı bir türün zararları zorunlu olarak saptanmazsa, biyolojik faaliyetin yavaşladığı (fotosentez azalması, üreme bozukluğu) görülür. Uzun veya kısa sürede, önemli rol oynayan bazı türlerin yokolması ile sonuçlanır.

1. 3 — Beslenme zincirinin biriktirdiği zehirlerin etkisi.

Tatlı ve tuzlu sularda, hayvan ve bitki türleri bir biosentez oluşturur, asalaklık, sofra arkadaşlığı, ortak yaşama ilkelerine uygun olarak bir ortaklık içinde yaşarlar. Birbirini izleyen bir düzen içinde bitki ve hayvan planktonlarının, yumuşakcaların, kabukluların, böceklerin, balıkların ve memelilerin beslenme olanakları vardır.

İlgili türlerin sonraki koşullarında ve metabolizmasında bu beslenme zincirleri bağlı kalır. Bakteriler ve alglar gibi hetetrof ve ototrof mikroorganizmalar, somatiler, özellikle zooplanktonlar tarafından yutulduğu gibi yumuşakcalar ve balıklar, kabuklular, kuşlar ve insanlar tarafından yenilir.

Böylece her zehir, yiyecekler yoluyla zincirleme olarak canlıdan canlıya geçmektedir. Organizmler, bu zehirlenmenin belirli bir yoğunluğa erişmesi halinde ise ölmektedir. Bazı hallerde ise, bir dayanım ortaya çıkmaktadır. Bazıları ise zehiri yoğunlaştırmakta veya metabolizmaları sonunda zehir üretmektedir. Bunların etkileri uzun süre içinde görülmekte ve hatta bazı hallerde kuşaklar boyunca da sürmektedir. Bu koşullarda, türlerin duyarlığı oldukça farklı bir zincir yaratmakta, bir midye yenildiğinde, eğer bu zehirleme noktasına gelmişse ciddî durumlar ortaya çıkabilir.

Yiyecekler zinciri aracılığı ile zehir birikimi oldukça ciddî'dir; zehirli maddelerin bulunduğu yumuşakcaları, kabukluları, balıkları veya memeli hayvanları yiyenlerde zehirlenme olayları görülür.

1. 4 — Kirlenmiş suların tüketimi ile olan uzun sürede zehirlenmeler.

(Devamı sahife 10'da)

ÖNERİLER

BİRLİK AMAÇLARI BÖLGELER ARASINDA BÖLÜŞTÜRÜLMELİDİR.

Hüseyin TETİK
Hereke Belediye Başkanı

Marmara ve Boğazları Belediyeler Birliği'nin kuruluşu ve amaçları yönünden yararına ve önemine yürekten inanıyoruz.

Şimdiye kadar yapılan işlemlerden edindiğimiz kanımıza göre, çok yönlü sorunlarımızın bir plânlama içinde çözüm olanaklarını elde etmek, bu olanaklar oranında ivedilikle uygulamağa geçmek olacaktır.

Burada belirtmek istediğimiz nokta, plân amaçlarının bölgesel olarak bölüştürülmesi, amaçların erken oluşturulması için (Kişisel çabalarında etkenliğinde) birliğe güç kazandıracaktır. Şöyle ki :

Marmara ile boğazlarının kirletilmesini önlemek amacı ile öngörülen projenin oluşturulması bölgesel olarak ele alınmalıdır. Yani; her belediye (Mücavir alanları dahil) kendi alan ve kıyı şeridi içine düşen proje birimini (Yatırım, çalışma ve süreyi de kapsıyarak) öncelikle ele almalı bunu bir ön taslak olarak birliğe iletmelidir. Bu tür çalışma ana projenin bir bütün olarak yürütülmesine (Belediyeler arası sakıncaları, anlaşmazlıkları da ortadan kaldıracağından) süre ve zaman aşımı yönünden büyük olanaklar sağlıyacaktır.

Bölgesel çalışmanın etkin ve plânlı yürüyebilmesi için belediyelerin ve mücavir alanlarının kapsadığı kıyı bölgelerinin ana projenin oluşturulmasında büyük önemi ortadadır. Ana proje ilkeleri de ancak bu bölgesel plânlamaların sentezinden gün ışığına çıkacak, gerçekleştirilmesi de bu bakımdan kolay olacaktır.

Ancak, bölgesel programların (Uygulama bakımından) proje gerçeklerini kapsıyan yatırım olanaklarının da o bölgenin parasal gücüne denk düşmesi gözetilmeli, olanakları olmayan belediyelere uygulamaların yapılabilmesi için birlikçe katkıda bulunulmalıdır.

Bu bakımdan birlikçe önerimizin dikkate alınarak ana projeyi oluşturacak bölgesel plânlamaların (Birlik denetiminde) etkili kılınması için; belediyeler arası ilişkilerin daha yoğunlaştırılması, birlik genel kurulunun daha sık toplanması gerekeceği kanısındayım.

Önerimizin dergimizce birlik üyesi belediyelere açıklanmasını rica ederim.

DENİZ KİRLİLİĞİ İÇİN HÜKÛMETÇE ÖNLEMLER ALINMALIDIR.

1 — Marmara Denizi ile Boğazlarındaki endüstriyel kuruluşların denize akıttıkları pis suların denizde yaşayan canlıların hayatını tehlikeye düşürdüğü, giderek yok olmaya sürüklediği bir olgudur. Bu gerçek karşısında, düşünülecek ilk önlem, pis suların denize akıtılmasına engel olmaktır. Bu nedenle denizi kirleten, denizdeki canlıları ölüme sürükleyen kimyasal maddeleri denize boşaltan endüstriyel kuruluşlar, kirliliği önleyici tesisleri biran önce kurmakla yükümlü tutulmalıdır.

2 — 1380 Sayılı Su Ürünleri Yasasının deniz kirlenmesini önlemek için öngördüğü önlemlerin uygulanması (Belediye hudutları içinde) belediyelere, bu alanlar dışındaki alanlar, mülkiye âmirlerinin salt otoritesine, bırakılmalıdır.

3 — Denizleri kirleten kuruluşlar, açık deniz kıyılarında kurulmalı, kurulmuş olanlar saptanacak bu yeni bölgelere aktarılmalıdır.

4 — Deniz organizmalarının en büyük düşmanı sayılan Akaryakıt artıklarının denize yayılmasına sebep olanlar, izlenmeli, acımasızca cezalandırılmalıdır. Bu cezaların yanısıra parasal yönden de yükümlülük altına sokulmalıdır. Bu yönden elde olunacak gelirler bir fon'da toplanarak birliğimiz hesabına kaydırılarak deniz kirlenmesini önleyici önlemlerin alınmasında kullanılmalıdır.

5 — Bütün dünyada bir problem olan deniz kirlenmesi, yer yer yerinde ve zamanında alınan önlemlerle etkisiz duruma getirilmektedir. Birliğin, uluslararası alınması öngörülen önlemleri en kısa zamanda etüd ederek, uygulaması olanaklı olanlarının derhal uygulamaya konulması için çaba göstermelidir.

Sonuç olarak; deniz kirlenmesinin önlenmesi ulusal bir görev haline gelmiştir. Bu konuda yetkili uzman ve kuruluşlarla ilişki kurularak mevzuat değişiklikleri için hükûmetçe çalışmalara başlanılması yararlı olacaktır.

Saygılarımızla...

Karacabey Belediye Başkanı
Şükran Yemişçioğlu

Karacabey Meclis Üyeleri
Saim Çalı — Cemil Sever

Gemlik Meclis Üyeleri
Sait Aydın — Mehmet Turgut

ÇEVRE ORTAMLARININ SAPTANMASI GEREKLİDİR

M. Tokan ENGİN
Sağlık Yük. Müh.

Marmara ve Boğazları Belediyeler Birliği'nin girişmiş olduğu çabaların olumlu sonuçlara varması için halkça, özel ve kamu kuruluşlarınca (Konunun benimsenerek) katkıda bulunması gerekmektedir.

Denize kıyısı olan beldelerin denizden kirlenmesinden doğrudan, karasal beldelerin de dolaylı olarak etkilenmekte olduğu güncel bir sağlık konusu olmuştur artık.

Öncelikle, çevre ortamlarının mikro biyolojik kirlenmesinin önlenmesi özellikle içme ve kullanma sularının, Türkiye'nin her yerinde heran görülebilecek bulaşıcı hastalıkların kökünden kaldırılması yönünden büyük önem kazanmaktadır. Bunun için de teknik ve sağlık koşullarına uygun bütünlük gösteren su ve kanalizasyon yöntemlerine büyük gereksinmemiz vardır.

Bu yöntemlerin yakın ve uzak ortamlarını mikrobiyolojik yönden kirlenmeyecek şekilde donatılması çevre sağlığı sorununun ilk ve temel konusudur.

Çevre ortamlarının kimyasal ve fiziksel kirlenmesi de (Biyolojik kirlenme yanında) endüstrileşen bölgelerde çok büyük bir sorun olmuştur. Bu konuda, özel ve kamu kuruluşlarına yerel dernek ve birliğiniz gibi kuruluşlara büyük sorumluluk düşmektedir.

Sorunun çözümlenmesi ancak, teknik, ekonomik, politik ve kültürel güçlerin işbirliği içinde sürekli çalışması ile gerçekleşebilecektir. Birliğinizin bu konudaki atılımını takdirle karşılar, başarılar dilerim.

Kapaktaki Konuk

Konuğumuz :

ŞEVKET SÜREYYA AYDEMİR

YURDUMUZDA VE YÖREMİZDEKİ KENTLEŞME EVRİMİ İLE SORUNLARI

Derleyen : *Avni ÖZTÜRE*
Fotolar : *Cemâl TURGAY*

ÖZTÜRE — Sayın Aydemir, Kasım/1974'de yapılan birliğimiz 3. genel kurulu toplantısında, Belediyecilik ve yerleşme konusunda hayli ilginç konuşmanızla üyelerimizi uyardınız. Birliğimiz oluşumuna büyük katkınızı şükranla anımsıyoruz. Bir kere de dergimiz aracılığı ile okuyucularımıza seslenmenizi rica için Umurbey'e gelmiş bulunuyoruz. Belediye kavramı ve kentleşmeyi bugüne kadar geçirdiği tarihsel evreleri de kapsamına alarak yineler misiniz?

AYDEMİR — Anlatayım efendim. Dilerseniz belediye nedir, nasıl oluşmuştur, gelecek zamanlarda gelişme ve yerleşme koşulları düşünülerek nasıl plânlamaya gidilmiştir? Önce bunu saptayalım.

Belediye kavramı; bir kentleşme ve yerleşme kavramıdır. Aslında belediye, örgütlenmiş kent demektir. Bu yerleşme ve örgütleşme; tabanda bir nüfus yoğunlaşması, tavanda gelecek zamanlarda en ileri genişleme koşulları ve olanakları düşünülerek bu gereksinmeye uygun plânlamayı öngörerek biçimini alır.

Bu konuya geçmeden önce (ne kadar ilkel de olsa) bir kentin daha ilerde, gelecekteki gelişme olanak ve gereksinmeleri düşünülerek çağdaş bir organ olarak doğmasına, oluşmasına etkisi olan öğeleri şöylece sıralayabiliriz.

1) Jeopolitik etkenlerle öğeler,
2) Kent alanının doğal yapısı,
3) Ulaşım sorunu. (Ülke ile ulaşım koşulları, ülke dışı ulaşım koşulları, kentin ekonomik karakteristiği, v.s.)

Bunları biraz açalım : a) Kent, bir yeşil alan, turistik merkez mi olacak? b) Kent bir tecim merkezi mi olacak? c) Kent endüstrileşecek mi? d) Yoksa kentin askerî ve stratejik önemi mi ön plânda gelecek? Bütün bu sorunların plânlama yapılmadan saptanması gerekir.

Şimdi, buraya kadar dar çerçeve içinde özetlediğimiz koşulları ele alarak kent ve belediye kavramına dönelim.

Kentlerin karakteristikleri yönünden kentin örgütlenmesi için üç öncü faktöre dönelim. Yani: jeopolitik faktör, kent alanının doğal yapısı, ulaşım sorunu.

1) Jeopolitik faktör, tarih öncesinden beri bir yerde nüfus yoğunlaşmasında etkili olmuştur. Bu etki, ülkemizdeki kentleşmelerde çok belirgin tarihsel koşulların eseridir. Zaten dünyada (mağaralar durumu hariç) gerçek bina yaparak yerleşme merkezlerinin belirmesi bizde ve çevremizde olmuştur. Konya'nın Çumra ilçesinde Çatalhöyük için 9000 yıllık geçmiş hesap edilmektedir. Irakta Zagros dağlarında Telhalef 5-6000, Antilübnanda Eviha (İsrail) 6000, Burdur çevresinde Torosların ardında Hacılar 7500 yıllık yerleşme merkezleridir. Öyle sanıyorum ki, yeni saptamalarla bu sayılar değişecektir. Nitekim

URBANIZATION QUESTION IN TURKEY AND IN OUR AREA BY ŞEVKET SÜREYYA AYDEMİR

Edited By *Avni ÖZTÜRE*
Photographs By *Cemal TURGAY*

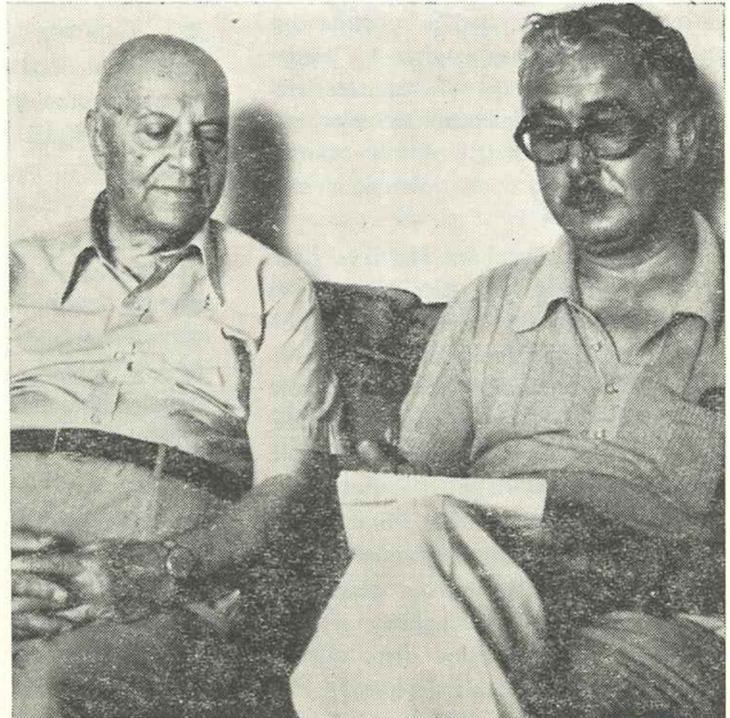
ÖZTÜRE : In our general assambly meeting on November 1974 you have enlightened our members with your speechs on the housing questions and responsibilities of the municipal authorities thereon. We acknowledge with thanks your contribution towards the establishment of this Union. Now once again we came to Umurbey to hear your opinion on this subject. Would you tell us your idea about the consept of municipality and urbanization togather with their developments?

AYDEMİR : If you permit me I would like to begin with the following questions : What is the mumicipality and how is it developed? And how the urbanization planning is made in respect of future development?

Municipality concept is first of all an urbanization and housing concept. In fact the municipality means an organized city or town. This organization takes its shape in accordance with two factors : a population concentration and a planning covering the future development and demands.

But as a preliminary remark we can enumerate in some simple terms the following factors in respect of the origine and development of towns and their future.

1. Geopolitical factors.

Şevket Süreyya Aydemir ile Avni Öztüre...

insanoğlunun geçmişi, yani kab, kacak yapışı bir süre önce 750.000 yıl olarak (Viktorya gölü kıyıları) saptanırken, yenilerde Afrika buluntuları ile bu saptama 1 milyon yıla ulaşmıştır.

ÖZTÜRE — Hazır jeopolitik sorunlarla kentleşmelere değinmişken biraz da Marmara ve Boğazlar bölgemizdeki jeopolitik etkenlerin eseri kentlerden söz edebilir misiniz?

AYDEMİR — Ben de o konuya gelmek istiyordum. Hay hay anlatayım.

Marmara ve Boğazlar bölgemizde jeopolitik etkenlerin eseri çok sayıda kent vardır. Örneğin, Bizantion (Bizans) Avrupa - Asya üzerinde en önemli geçiş yeri. Astakoz (İzmit) Avrupa'dan Asyaya geçişte ilk önemli yerleşme merkezi. Nikea (İznik) politik ve dinî merkez. Sizik (Edincik) ilk çağda Egeden İran'a giden Şah yolunun başı. Kios (Gemlik) Propontit (Marmara) denizinin güney kıyısından Sakarya vadisine, Lefke (Osmaneli) boğazından orta Anadolu'ya giden yolun iskelesi. Bu yol üzerinde Fregiya (Gordiyon), Ansirde (Ankara), Dorileum (Eskişehir) v.b. büyük yerleşme merkezleridir. Bu merkezlerin hepsi de coğrafî sonra da siyasal, özellikle göçler bakımından seçilmiş yerlerdir.

ÖZTÜRE — Teşekkür ederim efendim. Şimdi de kent alanının doğal yapısına dönebilir miyiz?

AYDEMİR — Marmara ve Boğazlar, bütün Avrupa ve Asya'nın doğal yapı, görey, iklim ve yerleşmeye yetenek bakımından eşsiz bölgesidir. Dünya iklim yapısında buraları BOSFOR iklim bölgesine girer. Ilımlı iklim, hiç bir yerde bu kadar yerleşmelere yatkın olmamıştır. Doğal yapıda hiç bir yerde bu kadar ayrıcalıklı koşullar bir araya toplanamaz. Örneğin; Marmara ve Boğazlar bölgesinde, Akdenizde olmayan üç benzersiz körfez, bunları bütünleyen üç göl vardır. Haliç, İzmit, Gemlik körfezleri ile Çekmeceler, Sapanca ve İznik gölü. Bu körfez ve göller dünyanın bir başka yerinde de bu koşullar altında var değildir. Kaldı ki, iki (ulaşımı sağlıyan) Boğaz; Bosfor (İstanbul) ve Dardanel (Çanakkale) bu benzersiz güzellik ve olanağın bir başka biçimde uzantısıdır.

ÖZTÜRE — Sayın Aydemir, yöremizin antik çağla güncel değişimlerini özetleyebilir misiniz?

AYDEMİR — Özetleyeyim. Antik çağdan yüzyıl öncesine kadar Bosfor ve Dardanel Karadeniz ile Akdenizin balık akınının ana yollarıydı. Yunanlı İstira, Rusya nehirlerinden akın eden bu balıkların zengin dizinini verir. Kesintisiz çamlıklar, o meşe ormanlıkları denilen soylu ağaçlar bu bölgeyi 100 yıl önceye kadar kaplıyordu. Balık ürünleri ise sonsuz ve benzersizdi. Şimdi küçük ve büyük Çekmeceler'le İzmit körfezi doğal güzellikler bakımından ölmüştür. Bugün bu yöreler sahipsiz çöller kadar korunmasızdır. Çekmece'ler artık bir çamur denizi ve lâğımlar akıntısıdır. Sapanca doğal görünümünü ve görkemini hergün biraz daha yitirmektedir.

İznik bir endüstri çemberi ile sarılmaktadır. Limanlara gelince; 100 yıl kadar önce Haliç'te kıyı yalılarının salkım söğütleri denizi döverdi. İzmit şehri yalnız kâğıt fabrikalarının akıntılarından 3 milyon nüfuslu bir kentin kirli sularını almaktadır. Gemlik'te bu yıl yapay ipek fabrikası 8 kat büyütülmüştür. Ayrıca bir petrol tankerleri merkezi olmuştur. Yapılması heryerde akla gelebilecek olan, ama Gemlik körfezinin anılması hiç bir akıl ölçüsü ile doğrulanmıyan bir azot fabrikası (Galiba bir takım arsa spekülasyonlarıyla) geniş bir alana yayılmaktadır. Giderek GEMSAZ kumsalı azotun saldırısı altına girmiştir. Ayni GEMSAZ, Borusan fabrikası ile diğer yönden yaralanmıştır. Bugün Umurbey'deki evimden kalkıp Kurşunlu kıyılarına varırsanız, dünyanın akla sığmaz bir yoksulluk yoğunluğu ile

Şevket Süreyya Aydemir, Umurbeydeki bahçesinde...

2. Geographical and natural situation.
3. Communication and transportation problems.

In order to explain the above points we have to ask the following questions : Weather the town will be a less populated greaen covered touristic center? Or will it be a commercial city? Or an industrial center? Or the military and strategical consideration will have a priority? All these and the other related questions should be dealt properly before the plannin phase. After this brief explanation we can return to the town and municipality concept, and the above mentioned factors.

1. Geopolitical factors have allways played an important role in population concentration even in prehistorical times. This factor can be traced allmost in every towns in our country and is the result of historical condition. As far as I can remember, the real populated areas in primitive houses appeared on Anatolia and its surroundings. For Çatalhöyük in Çumra near Konya it is estimated some nine hundred years historical background. Telhalef on Zagros mountain in Iraq has 5 - 6000, Eviha in Israel has 6000, Hacılar beyond the Tourous mountain near Burdur has 7500 years historical background. I think that these figures will be changed with new discoveries. However, the history of various wares made by men near Lake Victoria dated 750.000 but recent discoveries in Africa showed that the date can be extended even to one million years.

ÖZTÜRE : As we are dealing with geopolitical factor in the establishment of towns could you tell us briefly the the towns which were founded due to this factor.

AYDEMİR : I also desired to refer to this point. There are many towns in Marmara and on both straits which are founded due to geopolitical factors. For instance, Bizantion (Bizans) in the most important passage between Europe and Asia. Astakoz (İzmit) is one important center on the way from Europe to Asia. Nikea (İznik) a political and religious center. Sizik (Edincik) is the beginning of Şah Way from Aegean Sea to İran in early times. Kios (Gemlik) is the port on the southern part of Propontit (Marmara) and Lefke is a station on the way

Ş. Süreyya Aydemir, foto Cemal Turgay, ressam Özay Soydabaş'la

karşılaşırsınız. İyi, iyi ama bu gölleri, limanları, körfezleri, boğazları tanrı bir daha yaratır mı? İstanbul ve Çanakkale Boğazlarının ise nasıl Galatalaştığını görüyorsunuz. Halbuki buralara Atatürk döneminde gelen bir yabancı kurul, bu kıyıları Akdeniz'in gerçek Riviyerası olarak adlandırmıştı. 1000 sayfaya yaklaşan yoğunluktaki bu rapor kitâbı ben, devletin buyruğu ile dilimize aktarmıştım, yayınlanmadı bile...

ÖZTÜRE — Bu yürekler acısı gerçekleri dile getirmenize teşekkür ederim. Biraz da örgütlenmiş kent olarak belediyelerin (doğal koşulların korunması yönünden) tutumlarını açıklayabilir misiniz?

AYDEMİR — Örgütlenmiş kent olarak belediyeleri, doğal koşullar açısından ele almakta elbette büyük yararlar vardır. Biraz önce değindiğimiz, gerekirse çok geniş açıdan açıklayabileceğimiz gibi kent plânlamasında belediyeler büyük sorumluluklar, yükümlülükler altındadır.

Kent bir yerleşme merkezidir. Bu yerleşme merkezi ya önceden vardır, bu nedenle örgütlenecektir, ya da aslında yoktur, ama yeniden kurulacaktır. Her iki durumda da şu koşulların öncelikle ele alınması gereklidir:

1 — Kent örgütlü yani belediyeli bir yerleşme merkezi olarak üç yerleşme aşamasından oluşur.

a) Kentin varlığı ya da ilk plânlanan biçimi,

b) Kentin gelecekteki gelişme alanı,

c) Kentin gelişme alanını da saran ve hiç bir zaman olağan yerleşme alanı durumuna getirilmemesi gerekli soluklanma alanı korunarak en az 100 yıllık bir gelecek varsayımına dayandırılır. Soluklanma alanı ise bir yüz yıl sonraki gelişme olasılığına göre bütün kenti sarar. Burada parklar, kültür alanları, spor alanları v.b. bütün kenti ilgilendiren ama soluklanma alanını bozmayan kuruluşlar kurulabilir. Evler kurulamaz, ticaretevleri yapılamaz, endüstri kuruluşları asla...

Şehrin çekirdeğine ve gelişme alanına gelince, sokakları da hesaba katarsak alanları, parkları ile birlikte %60 lık bir yeşil alan çağımızın doğal ölçüsüdür. Deniz kıyısında ise kişi başına 6 M². lik bir plâj sınırlandırılması çağdaş bir boyuttur. Şehirdeki parklar, çocuk bahçeleri, spor alanları, tören alanları v.b. kamusal alanlar bunun dışındadır.

Burada bir noktaya parmak basmakta yarar vardır, o da şudur: Var olan bir kent yeni plânlara bağlanırken kendi içinden mi düzenlenerek bağlanmalı, yoksa eskikent silinmeye terkedilerek, kamulaştırmalara gidilmeli midir? Yanıt şudur: Eğer kentin İstanbul, İzmir, İzmit gibi bir kıyı özelliği yoksa en doğrusu eski kentlerin kendi haline bırakılmasıdır. Böylece

to Anatolia. Pregiya (Gordiyon), Ansirde (Ankara), Doriloum (Eskişehir) and so on are the first historical center. All of these centers were chosen for their geographical, political and especially for transportation and communication reasons.

ÖZTÜRE: Thank you Sir, could we now return to naturel structure of town area?

AYDEMİR: Marmara and two straits are unique in Europe and Asia for their nature, climate, pictorial qualities and housing capabilities. They belong to Bosphorus climate and they are the best examples of mild climate and most suitable places for people consentration. In Marmara and straits zones there are three unique bays and lakes. These are Haliç, İzmit, Gemlik Bays and Sapanca, Çekmece and İznik lakes. Dardanelle and Bosphorus are the most natural transportation and communication channels.

ÖZTÜRE: Would you briefly tell us the early times picture of our area and today's devolopment.

AYDEMİR: I will try to summarize the unswer to your question. Untill the recent times about a hundred years Bosphorus and Dardanelle were the main channel of fishes for the Black Sea and Mediterranean. Greek writer Istra gives a detailed list for the fishes coming from Russian rivers. Pine trees and oaks covered the extensive areas untill a few hundred years. All kind of sea animals were find in these closed seas. Now here are almost dead seas, and nobady cares about them. Çekmeceler today are mud sea and canalization terminals. Sapanca looses its great natural beauty with every passing day. İznik is surrounded with haphazard industrial establishments. As to the ports, untill about hundred years the weeping willows on the shores of Haliç kissed the Golden Horns. Bay of İzmit receives all the dirty waters of industry. Only one silk manifactüre in Gemlik growed eight times as to the last year and became a center for petrolum tankers. An azot manifaktüre which could be established in any other place but Gemlik were founded there due to some local speculation. Sandy beech of GEMSAZ is threatened with azot residües. If you go from Umurbey to Kurşunlu beach you can meet unfortunate naturel disaster. Nobody can tell us that these natural beauty will be created by God again! We can see with our own eyes the degeneration on Bosphorus and Dardanelle. However, a scientific mission that came here on the time of Atatürk called these areas as the real Riviera of Akdeniz, and the report prepared by this mission were translated by me upon the request of authority concern but it was never published.

ÖZTÜRE: We thank you for this bitter reality. Now can you tell us the situation of municipalities in connection with the protection of naturel beauties?

AYDEMİR: Municipalities as organized towns can play important role in protection of nature. As stated above great responsibilities rest with this organization in town planning. In town planning the priority should be given to the following factors:

1. As a populated center the organized towns consists three phases.

a) The town as originally founded or planned.

b) The future development areas.

c) Recreation and respiration area surounding the town. This area and its extention is calculated to the future development of town up to hundred years. The parks, green fields,

hem gereksiz kamulaştırmalardan, hem de eskinin yeni plâna uydurulmasından kurtulunmuş olur. Yeni bir kent kurulacaksa, başta doğal ve sosyal koşulların dikkate alınması gerekir.

Birincisi, seçilecek kent yerinin yer sarsıntıları bakımından çok eski yüzyıllara varan durumunu bilimsel, tarihsel ve jeoloji açılarından araştırmaktır.

İkincisi, kentin yapısı incelenmelidir. Çürük aleviyonlar, kent kurulmasına yatkın değildir, tehlikelidir de.

Üçüncüsü, geleceğin su, enerji, kirli sularının akışı, ulaşım gibi açılardan bilimsel olarak saptamalara girişilmelidir.

Dördüncü ve en önemli çağdaş kural, endüstriyi kentlere sokmamaktır. Yöremizde olduğu gibi sokulmuşsa genişlemeleri önlenmeli, yenilerine asla yapım olanağı verilmemeli, birliğiniz gibi belediyelerin üst düzeyindeki kuruluşların etkenliğinde endüstri başka alanlara kaydırılmalıdır. Nasıl mı? Kentlerin, kıyıların, göllerin ve nehirlerin çok uzaklarına.

ÖZTÜRE — Çağımızın bir sorunu da metropol (Ulu kent) ler oluşturmaktadır. Devlet Plânlama örgütü olsun, İmar yasası olsun (zorunlu kılmasa da) metropolleri öngörmektedir. Bu konudaki kesin kanınız nedir? Sayın Aydemir bizi bu konuda da aydınlatabilir misiniz?

AYDEMİR — Buyurduğunuz gibi bugün Türkiye'de Metropoller yani ulu kentler kurmak dileği resmen devlet örgütüne de girmiştir. Üzülerek belirteyim ki, uygulanmasına da çalışılmaktadır. Örneğin; Ankara 5.500.000, İstanbul ilk aşamada 7, ikinci aşamada 12.000.000 luk olması düşünülmektedir.

Bu isteme; «çağın gereklerine uygundur» demek, hiç bir sağduyunun kabul edeceği yanıt değildir. Kanımca bu anormal eğilimlerden cayılmalıdır. Anadolu'da (İran - Irak sınırına kadar) 50 - 150.000 nüfuslu ve plânlı yıldız şehirler oluşturmak, gerçeklerimize daha uygundur. Endüstri de yukarda yanıtladığım gibi kentler dışına kaydırılmalı doğu ve güney doğunun kuş uçmaz kervan geçmez yörelerinde oluşturulmalıdır. İlk aşamada bu konuyu ele almak Türkiye için yaşam sorunu olmuştur. Sonuç olarak, zorlanır, çıkarcılara ödün verilerek özendirilirse Metropoller (Ulu kentler) doğar, doğar ama; günü gelir bu kentler patlar. Hem de hiç bir ideolojik etken olmadan...

ÖZTÜRE — Teşekkür ederim.

(Konuşmayı saptayan : **Özay SOYDABAŞ**)

sport localities and related establishments can be builded here but no other construction is made.

As to the center of the town %60 green area is accepted as normal for a civilized city planning. On the coastal zones 6 m² is calculated per person.

There is another important question about the development of old towns. If the town is not situated on the coast such as İstanbul, İzmir and İzmit development plan should be prepared as not to touch the old towns. In this way unnecessary expenditure will be avoided and the planning will allow more freedom to the planners.

ÖZTÜRE : Another important problem of our time is to establish metropol cities. State Planning office as well as the related laws support this tendency. What is your opinion on this subject?

AYDEMİR : As you stated to establish metropol cities is officially accapted in Turkey today. For instance Ankara is supposed for 5.500.000, İstanbul in first phase 7 and in second 12 million population.

To defend this idea as the demand of our time is not a resonable answer. In my opinion this abnormal tendancy should be left aside. To establish star towns with 50 - 150.000 population up to Iraq and Iran border is much more suitable for our realities. Industries must be removed outside of the cities and located very thinly populated areas in eastern and southern part of Turkey. To deal with this problem as soon as possible is the vital for our country. Metrepols (Big Towns) can be established by forcible measures and by giving concession to a minority who has interes in that but one day these huge towns could burst out even without any ideological reason.

ÖZTÜRE : Thank you for your contribution on this subject.

(This conversation noted down
(by Özay SOYDABAŞ)

KİMİN KİME YARDIMI

Prof. Dr. Salih ŞANVER
Cumhuriyet : 26.VI.1975

Kırsal alanda, örgütlenmemiş kredi pazarında, tefecinin fahiş faizle borçlu ile kurduğu ilişkinin adı yardımdır.

Uluslar arasında, bir ülkenin diğer ülkeye faizli, koşullu — borç veren ülkenin malını almak zorunluluğu gibi — veya karşılıklı anlaşmanın edimi uyarınca verdiği paraya da, mala da, örneğin, Amerikan yardımı denilivermiştir.

Şimdi, güncel konumuz, Cephe Yönetimi ile Belediyelerin akçalı ilişkisine de Cephe Yönetimince yardım denmiş olmasıdır.

Yardım sözcüğünü verilen örneklerdekine benzer biçimde savruk kullanılır, bir sorunda yüzeyde kalır gerçeğe inmezseniz, yardım, yardım edenin takdirine veya isteğine bağlıdır ilkesince, ilk ağızda haklı bir savunma yapmış gibi görünürsünüz. Bu söze bağlı savunmaya karşılık öze bağlı gerçek Anayasadadır. Diğer ülkelerdedir ve rakamlardadır.

ANAYASA VE GERÇEK

Anayasamız, Yönetimin esasları başlığı altında, 112. maddesinde «Yönetimin kuruluş ve görevleri merkezden yönetim ve yerinden yönetim esaslarına dayanır» diyor. Anayasamız, 116. maddesinde «Mahallî idareler, il, belediye veya köy halkının müşterek mahalli ihtiyaçlarını karşılıyan ve genel karar organları halk tarafından seçilen kamu tüzel kişileridir... Mahallî idarelerin... görevleri, yetkilileri... maliye işleri... ve merkezî idare ile karşılıklı bağ ve ilgileri kanunla düzenlenir. Bu idarelere, görevleri ile orantılı gelir kaynakları sağlanır» kurallarını koyuyor.

Anayasamız kuralları uyarınca :

Merkezden yönetim ile yerinden yönetim arasında, temelinde demokratik olan, bir denge kurduk mu? İkisi de halk tarafından seçilen merkezden yönetim ile yerinden yönetime, gene temelinde demokratik olan, vergi alma hakkını tanıdık mı? Ulusun akçalı olanaklarının merkezden yönetim ile yerinden yönetim arasında, geçerli ölçülere göre, paylaşılmasını düzenledik mi? Yerinden yönetime görevleri ile orantılı gelir kaynakları sağladık mı? Bütün bu sorunların yanıtı, büyük bir HAYIR.

Gerek Belediyeler kanunu ile yasal olarak, gerek kentleşme ve endüstrileşme nedenleri ile doğal olarak, yerinden yönetime büyük görevler yükledik mi? Bu sorunun da yanıtı, büyük bir EVET.

Bu büyük hayır - evet dengesizliğini gidermek, siyasal değil, ekonomik ölçülerle karar vermek ve uygulamada bulunmak koşuluna bağlıdır.

ARA YERDE

Ara yerde şu yorumu yapalım. Cumhuriyetimizin kurucuları, belki Osmanlıdan intikâlen, hem siyasal ve hem de ekonomik bir bütünlük ve birlik amacında idiler. Bu nedenle, Cumhuriyetimizin başlangıcında, demokratik olmasa da, fazla merkezden yönetimci, az yerinden yönetimci idik. Şimdi, Cumhuriyetimizin ikinci yarı yüzyılında, fazla ekonomik merkezden yönetimin etken ve verimli olmadığını görmek durumundayız.

Her ne ise, diğer ülkelere ve rakamlara gelelim.

DİĞER ÜLKELER VE RAKAMLAR

Diğer ülkelerde kamusal gelirler, diğer bir deyişle vergiler, vergi koyma ve harcama yönünden, merkezden yönetim ile yerinden yönetim arasında, genel olarak Anayasa kuralı ile, paylaşılır.

Bu paylaşım sonucu, örneğin, 1970 yılında Amerika'da merkezden yönetim kamusal gelirlerin % 55,5'unu harcarken yerinden yönetim bu gelirlerin % 44,5'unu harcar. (1). Gene, örneğin, 1970 yılında Almanya'da vergi gelirlerinin % 55'i merkezden yönetime % 45'i yerinden yönetime gider. (2)

Ülkemizde ise, 1962 yılında merkezden yönetim kamu gelirlerinin % 86'sını yerinden yönetim % 14'ünü kullanır durumdadır. Bu oranlar 1972 ve 1974 yıllarında % 92 ve % 8'dir. (3). Böylece, ülkemizde, zaman sürecinde yerinden yönetimin akçalı kaynakları azalmakta ve fakat görevleri artmaktadır.

SONUÇ

Savruk yardım kelimesi üzerinde sözde savunmayı bırakalım. Özde, hem yasal olarak ve hem rakamlar ile konuşalım. Şimdiki akçalı düzenimiz gereği, hem bütün kamusal gelirleri merkezden yönetim havuzunda toplayacağız, hem de bu havuzdan gerekli yasal bölüşümü yapmıyacağız. Bu biçim düşünce, büyük çelişkidir. Sonuçda, bir miktar bölüşüm olsa dahi, gelirleri sağlıyarak yardımı yapan yerinden yönetimdir, herhalde merkezden yönetim değildir. Yasalarımız ve uygulamamız merkezden yönetim ile yerinden yönetim arasında dengeyi kurmak doğrultusunda gelişirse demokratikleşiriz, aksi halde keyfileşiriz.

---

(1) Musgrave R. A. Musgrave P. B. Public Finance, 1973, s. 624.
(2) Wöhe G. Die Steuern ds Unternehmens, 1972, s. 10.
(3) Bütçe Gelirleri Yıllığı 1973 ve 1975 Yılı Programı.

SULARIN KİRLENMESİ VE CANLILARIN ZEHİRLENMESİ

(Baş tarafı sahife 4'de)

İnsan, zehirli maddelerin bulunduğu bir ırmaktan veya kaynaktan sağlanan «içilebilir su» yu nadiren elde edebilir. Gerçekten, bugünkü durumda, organik maddelerden ve bazı madenî milklerden arınmış bir suyun, ekonomik nedenlerle, tam olarak sağlanması mümkün değildir. Eğer bir su, Fransa veya dünyadaki bazı niteliklere cevap verse de, bunun içinde gene de «mikro-kirletici» denilen organik maddelerle madenî milklerin bulunduğunu kabul etmek zorunludur.

Bu kirleticiler, uzun sürede zehirleme yapan bir durum yaratırlar; çok güçlükle azaltılabilen organik maddeler kent veya sanayi artıkları ile karışır ve fiziko - şimik veya biyolojik değişimle bazı sonuçlar verir.

Bir suda böyle maddelerin bulunması önemli bir zehirleme doğurmaz; bazı hallerde, günlük dozun miktarı uzun süre içinde zehirleme durumu yaratabilir. Gerçekten, bugün su alınan bazı nehirlerde kirliliğin artmakta olması, yarın ciddî birçok sorunun ortaya çıkacağını göstermektedir.

(Sonu gelecek sayıda)

Eski Şark Eserleri Müzesi :

M.Ö. 4000 ile M.S. 400 yılları arasındaki Sümer, Akad, Asuri, Babil, Hitit ve Arap sanat eserlerinin teşhir edildiği müzedir.

Mozayik Müzesi :

Büyük Bizans İmparatorlarının bir zamanlar saraylarının döşemelerini kaplayan bu çarpıcı mozayiklerde bu imparatorların hayat hikâyelerinden parçaları görebilirsiniz.

İstanbul Belediye Müzesi :

Valens su kemerlerinin yakınında bulunan bu müze Karagöz kişilerinin bir koleksiyonu ile meşhurdur.

Deniz Müzesi :

Beşiktaş'taki bu müzede Türk deniz tarihinin bir bölümünü teşkil eden Sultan kayıkları ile çeşitli tekneler teşhir edilmektedir.

Topkapı Saray Müzesi :

Onsekiz yüzyıldan itibaren Osmanlı Sultanları bu geniş sarayda oturmuşlar ve ilâve edilen salon ve odalarla burası küçük bir şehir halini almıştır. Burada Osmanlı Hanedanının serveti konusunda bir fikir verebilecek mücevher koleksiyonları ile Çin porselenleri göz kamaştırıcı bir manzara arzederler.

Türk ve İslâm Sanatları Müzesi :

Burada Türk el sanatlarının şaşırtıcı örnekleri görülebilir : Kur'anlar, minyatürler, ağaç işlemeleri, çiniler, seramikler, bakır işleri ve Şark halıları gibi... Halıya karşı ilgi duyanlar, en eski Selçuk halılarını görmekle büyük bir sevinç duyacaklardır.

Çinili Köşk :

Onbeşinci yüzyılda Fatih Sultan Mehmet tarafından yaptırılan bu kasr, İstanbul'un en eski küçük saraylarının bir örneğidir. Giriş kapısını süsleyen Selçuk Çinileri buraya bir çini müzesi görünümünü kazandırır.

SARAYLAR:

Dolmabahçe Sarayı :

Boğaziçi üzerinde yarım millik bir sahil boyunca uzanan bu muhteşem saray, 19. yüzyılda Türk Mimarisini etkisi altına alan bir eserdir. Zerafeti ve güzelliği bu sarayı İstanbul'un incilerinden birisi haline getirmiştir. Avrupa antikaları ile mobilya koleksiyonları ve bir de Türk hamamı ile meşhurdur. En büyük bale salonlarından birisi olmakla ünlü. Kabul Salonu üzerinde 4.5 ton ağırlığında bir avize bulunmaktadır.

Beylerbeyi Sarayı :

Ondokuzuncu yüzyılda yapılan bu sarayın içi tamamiyle mermerle kaplı olup, hem iş ve hem de dış duvarları çok zengin bir tarzda süslenmiştir.

Topkapı Sarayı :

Onbeşinci yüzyılda Fatih Sultan Mehmet tarafından inşa ettirilen bu saray, pek çok sultan ile bunların haremlerini sayısız salon ve koridorlarında barındırmıştır. Şimdi turistler bir zamanlar insanların korku ile adım attıkları avlularda ve salonlarda rahatça dolaşabilmektedirler.

Küçüksu Kasrı :

Boğazlar üzerindeki sarayların en küçüğü olan bu kasır 18. yüzyılda yapılmıştır. Boğaz vapurları bu süslü barok tipi saraycığın çok yakınlarından geçer.

The Museum of Ancient Orient Arts :

Exhibits Akkadian, Sumerian, Assyrian, Babylonian, old Arabian, Hittite, and Agyptian works of art dating from 4.000 B.C. to 400 A.D.

The Mosaic Museum :

Recreate the lines of the great Byzantine emperors as you study the display of striking mosaics, which were once used to cover their palaca floors.

The Municipal Museum of Istanbul :

Situated next to Aqueduct of Valens in old Istanbul, this museum is renowned for its collection of Karagöz characters. (The Karagöz figures of the Turkish shadow play are cut from camel skin).

The Naval Museum :

Sultan's caiques and naval vessels highlighting Turkey's maritime history are displayed in the museum at Beşiktaş, a five - minute drive from the hotel.

The Topkapı Palace Museum :

From the 15th century on sultans lived in this rambling palace, adding and pulling down rooms and buildings until it has become rather like a small town. One may see here a truly fabulous and priceless collection of jewelry and Chinese porcelain which give one an idea of the Ottoman dynasty's wealth.

The Museum of Turkish and Islamic Arts.

Here one can see some wonderful eqamples of Turkish handicraft— Korans, miniature paintings, woodwork, tiles, ceramics, brass work and oriental carpets. Those who are interested in carpets will be delighted to see the oldest Seljuk carpets existing.

Çinili Köşk (The Museum of Tiles) :

Erected in the 15th century, this kiosk, or small palace, is the oldest building constructed by Sultan Mehmet the Conqueror. It is of great interest as a museum of tiles and the Seljuk tiles which decorate the entrance door are noteworthy.

PALACES

Dolmabahçe Palace :

Stretching a half mile along the Bosphorus, this splendid palace influenced the architectural style of the Turkish buildings in the 19th century. Its dignity and grace make it one of Istanbul's jewels. Its decoration is famed for a great collection of European antiques and furniture and for an alabaster Turkish bath. A 4.5 - ton chandelier dominates the Reception Room which is reportedly the world's largest enclosed ballroom.

Beylerbeyi Palace :

Built in the 19th century, the interior of Beylerbeyi Palace is made entirely of marble. The palace is richly decorated both inside and out.

Topkapı Palace :

Built by Sultan Mehmet the Conqueror in the 15th century, Topkapı Palace housed the sultans and their exotic entourages in its countless rooms and corridors. Tourists are now free to wander in the courtyards and many wings, where once men feared to tread.

Küçüksu Kasrı :

The smallest of Bosphorus palaces, it was constructed in the 18th century. Any Bosphorus cruise on ferry boat passes close to this ornate baroque palace.

BİRLİK HABERLERİ

ERDEK KIYILARINDA DENİZİ DOLDURMAKTA OLAN İŞKUR A. Ş. ERDEK SAVCILIĞINA VERİLDİ.

Erdek ilçesi mevkiinde fabrika inşa etmekte olan İŞKUR A. Ş.'nin denizi doldurmakta olduğu anlaşıldığından 1380 sayılı yasa ve tüzüğe aykırı düşen çalışmalarının durdurulması için İçişleri, Sağlık - Sosyal Yardım, Gıda - Tarım ve Hayvancılık, Turizm ve Tanıtma, Sanayi Teknoloji Bakanlıkları ile Balıkesir Valiliğine, Erdek Kaymakamlığına, Erdek Belediye Başkanlığına ve Erdek Cumhuriyet Savcılığına başvurulmuştur.

Gıda - Tarım ve Hayvancılık, Turizm ve Tanıtma Bakanlıkları ile Erdek Belediye Başkanlığından alınan olumlu cevaplarda ilgili kuruluş için müfettişlerce kavuşturma yapılıp, ilgililer hakkında Erdek Savcılığınca soruşturulmaların yürütüldüğü bildirilmiştir. Sonuçtan ilgililere ayrıca bilgi verilecektir.

YARIMCA SÜPERFOSFAT FABRİKASI HAKKINDA KOCAELİ CUMHURİYET SAVCILIĞINCA SORUŞTURMA AÇILDI.

Üyelerimizden Yarımca Belediyesinin başvurması üzerine, birliğimizin aracılığıyla ilgili yerlere inceleme yapılması sonucunda; Yarımca Süper fosfat Gübre Fabrikasının 1380 sayılı Yasaya ilişkin tüzüğün geçici 1. maddesine aykırı olarak zehirli artıklarını tasfiye etmeden denize verdiği, yapılan teftiş sonucunda anlaşılmakla, hakkında yasal işlem yapılmak üzere Kocaeli C. Savcılığına verilmiştir.

Kocaeli Cumhuriyet Savcılığınca 21/8/1975 gün 1975/901 sayılı dosya ile hazırlık soruşturması sürdürülmektedir. Soruşturma ve dava sonucu dergimizce okuyucularımıza da bildirilecektir.

MARMARA DENİZİNE ZARARLI ATIKLARINI VEREN SEKİZ FABRİKA CUMHURİYET SAVCILIKLARINA VERİLDİ.

Birliğimiz ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü uzmanlarınca çalışma alanımıza giren yerlerdeki fabrikaların denetimi sürdürülmektedir.

Bu amaçla;

1) Birlik merkezi İzmit'deki Kazlı Deri Sanayi Ticaret A.Ş., Fürsan Fermantasyon Sanayii A.Ş., Pak Maya Fab. A.Ş.,

2) Bursa iline bağlı birliğimiz üyesi Gemlik'teki Alemdarlar Sabun ve Yağ Sanayi A.Ş., Kâmil Kafoğlu Halefleri Kom. Şti., Orgsan «Organik Kimya Sanayii» Ltd. Şti., Mina Yağ Sanayii Ltd. Şti., Sümerbank Sun'î İpek ve Viskos Müessesesi, Mudanya'da Türk Simens Kablo Fb.,

3) Çanakkale Merkez'de Tekel Şarap ve Kanyak Fb., Lâpseki'deki Sedaş Sebze Değerlendirme A.Ş.,

4) Çanakkale'ye bağlı üye belediyelerimizden Gelibolu'daki Aykon Konserve, Alâattin Konserve, Alâattin Konsantre Salça, Cumhuriyet Konserve, Boztuna Rafine Ayçiçek Fb.,

5) Balıkesir'e bağlı üye belediyemiz Bandırma'daki Bagfaş (Bandırma Gübre Fb.) A.Ş., Boraks - Asitorik Fb., Banvit (Bandırma Vitaminli Yem Sanayii) A.Ş., Bandırma Boraks ve Asit Fabrikaları İşletme Müessesesi (Etibank'a bağlıdır), Yağ Sanayii Tic. A.Ş., Bandırma Etibank Boraks ve Asit Fb.,

6) Üye belediyelerimizden Yalova'da Aksa (Akrilit Kimya Sanayii A.Ş.) fabrikası tesislerinde makru düzeyde yapılan inceleme sonucunda :

a) Bandırma'da Etibank Sınırlı Sorumlu Bandırma Boraks ve Asit Fabrikası kirli sularını direk denize akıttığı için 1380 sayılı kanunun 36. maddesi uyarınca hakkında Bandırma C. Savcılığınca 8/8/1975 gününde 1975/763,

b) Bandırma'da Bagfaş (Bandırma Gübre Fabrikaları) A.Ş., tasfiye tesisi yapmadığı, atıklarını direk denize akıttığından ayni madde uyarınca ayni gün 1975/764,

c) Bandırma'da Özderi Fb. tesisleri tasfiye yapmadan zehirli atıklarını direk denize verdiği için ayni yasanın, aynı maddesi uyarınca C. Savcılığınca aynı gün 1975/765,

d) Gelibolu'da Alâattin Konserve fabrikası tasfiye tesisi yapmadığı, atıklarını denize verdiğinden 13/8/1975 günü Gelibolu Savcılığınca haklarında 1975/739,

e) Gelibolu'da Aykon Konserve fabrikası tasfiye tesisleri yapmadığı zehirli artıklarını denize verdiğinden ayni gün ayni no ile C. Savcılığınca,

f) Gelibolu'da Boztuna Rafine Ayçiçek fabrikası tasfiye yapmadan zehirli atıklarını direk denize verdiği için ayni gün ve numara ile,

g) Çanakkale'de Tekel Şarap ve Kanyak fabrikası tasfiye tesisi yapmadığı, atıklarını denize verdiği için,

h) Yine Çanakkale'de Akfa Konserve fabrikası tasfiye tesisi bulundurmadığı, atıklarını zararsız hale getirmeden denize verdiği için Çanakkale C. Savcılığınca 13/8/1975 günü 1975/740 numara ile haklarında zabıt tanzim edilerek hazırlık soruşturmasına girilerek dava açılmıştır.

Marmara Denizinin kuzey yöresindeki endüstriyel kuruluşlardaki denetimler sürdürülmektedir. Bu arada güney yöredeki kuruluşların da denetimi sonuçlandırılarak yasalara aykırı çalışmalarını sürdürenler hakkında kavuşturmaya geçilecektir.

ÜYE BELEDİYE AVUKATLARINA BİRLİK ADINA DAVA AÇABİLMEK İÇİN YETKİ VERİLDİ.

Deniz kirliliği, su ürünlerinin korunması, kıyı doldurulmalarının önüne geçilmesini sağlamak amaciyle birlik Genel Sekreterliğinin önerisi üzerine;

Birlik encümeni aldığı 29/Temmuz/1975 gün 2/9 no'lu kararı ile «Deniz kirliliğine, su ürünlerinin yok olmasına, kıyılarının en çok doldurulmasına maruz kalan İzmit, Gölcük, Karamürsel, Yalova, Gemlik, Mudanya, Bandırma, Erdek, Çanakkale, Gelibolu, Tekirdağ, İstanbul, Pendik, Tuzla, Gebze, Yarımca Belediyeleri hukuk müşavirlerine birlik adına da hareket etmek üzere» yetki ve vekâlet vermeği gerçekleştirmiştir. Avukat ya da hukuk müşavirleri bulunmayan üye belediyeler için de sözleşmeli bir «Birlik Avukatı» atanması kısa süre de gerçekleştirilecektir.

MARMARA DENİZİ İLE BOĞAZLARININ ORTAK SORUNLARININ ÇÖZÜMÜ İÇİN AÇILAN ANKET BÜYÜK İLGİ GÖRDÜ.

Birlik encümeninin 29/5/1975 gün 1/2 no'lu kararı ile Marmara Denizi ile Boğazlarının ortak çevre sorunlarının

saptanarak parlamento ve hükûmet katlarında gerekli bilimsel girişimlerde bulunulmak üzere açılan ankete, bugüne kadar;

Bandırma, Armutlu, Karabiga, Büyükçekmece, Küçükçekmece, Değirmendere, Hereke, İhsaniye, Çanakkale, Edincik, Biga, Lâpseki, Yarımca gibi üye belediyelerle, üyelikleri beklenen Küçükyalı, Celâliye, Şarköy, Alibeyköy yanıtlamışlardır.

Eylül ayı içinde anketin sonuçlandırılarak değerlendirmenin yapılabilmesi için Birlik Genel Sekreterinin üye belediyelerde inceleme yapmasına, Birlik Encümenin 29/7/1975 günü yaptığı oturumda 2/7 no'lu karar alınmıştır.

İZMİT VE GEMLİK KÖRFEZİNİN KURTARILMASI İÇİN YENİ GİRİŞİMLER

Sintine ve blast suları nedeniyle devamlı su kirlenmesine maruz kalan İzmit ve Gemlik körfezinin temizlenmesi amaciyle Birliğimiz girişimlerde bulunmuştur.

Bu konuda İpraş Genel Müdürü Hasan Göker ile yapılan ilişkide, Birlik emrine bir layter ya da şat sağlandığı takdirde İzmit Körfezine giren ve çıkan tanker ve gemilerin sintine ve blast sularının denize verilmeden şata aktarılmasının, aktarılan bu su ve blastların (hiç bir bedel ödenmeden) İpraş kuruluşlarında filtre yapılabileceğini bildirmiştir. Bu konuda yeni Kocaeli Valisi sayın Turgut Eğilmez'le yapılan ilişkilerde de donanmanın ve hükûmetin göstereceği yakın ilgilerle İzmit ve Gemlik körfezleri için iki adet şat'ın birlik emrine verilebileceği umudunda olduğunu bildirmiştir. Birlik Encümenin alacağı karar doğrultusunda bu tasarının gerçekleştirilmesine çalışılacaktır.

YARGITAY KIYILARIN KORUNMASI YOLUNDA KARARLAR ALIYOR.

Deniz ile kumsalın, özel mülkiyetin içinde bulunmıyacağını yasalar açıkça ortaya koymaktadır. Yasalarımızın bu maddelerine Yargıtay 1. Hukuk Daire Başkanlığı daha da açıklık getirmiş; haksız işgallerin kaldırılmasına, verilen tapuların iptâline karar vermiştir.

Şimdiye kadar kıyılarımızı kurtarmak üzere işgalcilerle parselciler hakkında 40'ın üzerinde dava açılmıştır. İlginç örnek olması nedeniyle (**Bundan böyle açılacak davalara ışık tutması için**) Antalya Arapsuyu mevkiinde 70 no'lu kumsal parseline sahip çıkarak adına tesçil ettiren Şevki Peker hakkındaki dava ve sonuçlarını tüm evreleri ile açıklıyoruz.

«Mahkeme, Medenî Kanunun 641. maddesine dayanarak (**Menfaati umuma ait olan mallar devletin hüküm ve tasarrufu altındadır. Kimsenin mülki değildir. Kıyılar ister kumluk, çakıllık, ister taşlık veya kayalık olsun, denizin devamı mahiyetindedir. Denizden ayrılmalarına imkân yoktur. Denizden yararlanmak ancak kıyılar vasıtasıyle olunur. Cezir halinde, en son ulaşabileceği, tesir edebileceği sahayı denizlerin devamı mahiyetinde saymak gerekir**) görüşünden hareket ederek Antalya Tapu Sicil Muhafızlığınca verilen tapuyu iptâl etmiştir.

Mahkemenin kararı özetle şöyledir:

1 — Arapsuyu köyündeki davalı Şevki Peker adına kayıtlı 1038 M.² lik 70 No'lu parselin; denizin devamı mahiyetindeki kumsal alanlardan bulunduğu, özel mülkiyet olamıyacağı anlaşılmakla tapusunun iptâline, parsel üzerinde herhangi bir ağaç ve bina bulunmadığından kaldırılması yolundaki isteğin reddine,

2 — Konulan ihtiyatî tedbirin hükmün kesinleşmesine kadar sürdürülmesine,

3 — Bu davada davalı Şevki Peker'in tespit edilen haksız müdahalesinin önlenmesine (Yargıtay yolu açık olmak üzere) karar verildi.

Karar Yargıtayca onandı. Şöyle ki:

Davalı Şevki Peker, Antalya 1. Asliye Hukuk Hakimliğince verilen bu karara Yargıtay'da itiraz etmiştir. YARGITAY BİRİNCİ HUKUK DAİRESİ 21/Ocak/1975 günü 1109/417 sayılı kararı ile Antalya Asliye 1. Hukuk Hakimliğinin kararını onaylamıştır.

Bu karara arsa sahibi (TASHİHİ KARAR) isteminde bulunmuştur. Bu istek;

10/Nisan/1975 GÜNÜNDE TOPLANAN YARGITAY HUKUK DAİRELERİNİN 3065/3538 NO'LU İLÂMI ile red edilerek verilen karar kesinleşmiştir.

Bu yolla açılan 10 dava ayni şekilde kazanılmıştır. Görüldüğü gibi; kamunun yasal hakları korunmaktadır. Haksız yerleşmeler önlenmekte, kapanan kıyılar kamu yararına açılmaktadır.

ENDÜSTRİYEL YERLEŞİMLERİN YARATTIĞI ÇEVRE SORUNLARI

(Baş tarafı sahife 2'de)

haberleşme olanakları, arsa değerleri gibi kriterlere dayanılarak seçilir. Ancak arazi değerlerinin bağımsız olarak artması, endüstri kuruluşlarının organize alanlarına kaymasını sınırlamaktadır. Bu nedenle arazi fiyatlarının ARSA OFİSİ ile denetim altına alınması gereklidir.

Öneriler :

1. Kent içindeki zararsız endüstrilerin tasarımlarında gerek çevre etkileri, gerekse iç çalışma düzeni yönünden özel çaba gösterilerek kentsel yaşama entegre edilmeli.

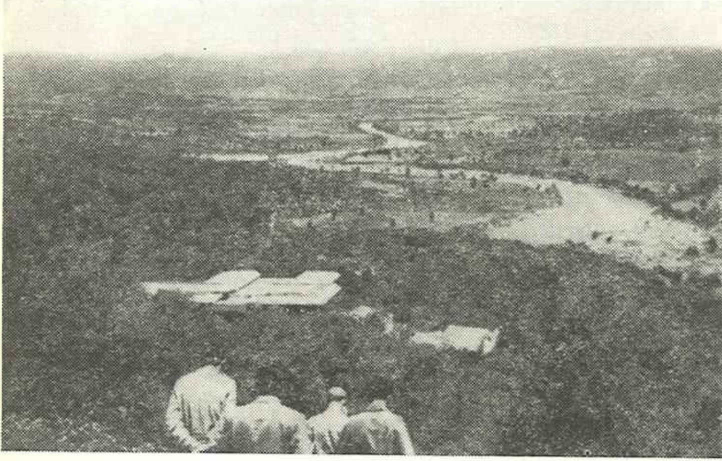
2. Zararlı endüstrilerden kent dışına çıkarılması endüstriyel kalkınma yönünden maliyet yükleyici olanların yan etkilerinin zararsız hale getirilmesi ve kentsel düzene uyumluluklarının maliyetleri bu endüstrilere yüklenmelidir.

3. Planlanmış endüstri alanlarında arazi değerlerinin kontrolü güçlendirilen Arsa Ofisi eliyle yapılmalı, değerleri dengeleyici yan tedbir olarak alternatif araziler kullanıma açılmalıdır.

4. Organize sanayi bölgelerinin içsel yararı bir bölgede toplanacak endüstri türleri arasında değerlendirme ve seçim yapılarak saptanmasıyla gerçekleştirilmelidir.

5. Endüstriyel gelişmelerle birlikte artan nüfusun barınma işyeri ilişkileri özellikle gözönünde bulundurularak iskân alanları ve ulaşım planlaması yapılmalıdır.

Yurdumuzda ve Yöremizde Ulusal Parklar

ÇAMLIK MİLLÎ PARKI

İnsanın etkisiyle doğanın nasıl tahrip olabileceğini gösteren bir örnek isterseniz Yozgat Çamlığı Millî Parkını ziyaret etmenizi sağlık verebiliriz. Step içerisinde bir orman adası durumundaki yöre bu ters kullanımı çok iyi yansıtması bakımından millî park olarak ilân edilmiştir.

Deniz seviyesinden 1350 m. yükseklikteki tepeler, sırtlar ve vadilerin kapladığı yörenin 264 hektarlık karaçam, meşe ve ardıç ağaçlarıyla kaplı kısmı millî park olarak korunmaya alınmıştır. Ayrıca parkın Yozgat şehri için rekreasyonel kullanım bakımından büyük değeri vardır.

SEZON : Mayıs - Eylül

NE YAPACAKSINIZ, NE GÖRECEKSİNİZ?

İnsan doğa çelişkisini, ters kullanımların uzun devrede kaynaklara etkisini ve ormanların nasıl bozkıra dönüştüğünü görebilirsiniz.

KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETLERİ :

Bu ihtiyaçlarınız için 5 Km. mesafede bulunan Yozgat şehrinden yararlanacaksınız.

KARATEPE - ASLANTAŞ TARİHİ MİLLÎ PARKI

Hititlere ait arkeolojik ve tarihî kalıntılar ile Ceyhan nehri vâdisindeki üstün değerler ve çevredeki diğer doğal veriler yörenin Millî Park sistemine alınmasının esasını teşkil etmektedir.

Anadoluya M.Ö. 2000 yılında gelen Hititler, M.Ö. 1750 de krallık, M.Ö. 1450'de imparatorluk kurar ve daha sonra da M.Ö. 1200 yılında deniz kavimleri tarafından yıkılırlar. İmparatorluğun merkezi Boğaz Köyün yıkılmasından sonra Güneydoğu Anadolu'ya çekilen Hititler Karatepe - Aslantaş yöresinde kral Asitwandaş idaresinde yeniden tarih sahnesine çıkarlar. Domuztepe ve Karatepe'de görülen Geç Hitit harabeleri parkın bütünleşen kültürel kalıntılarını teşkil ederler. Güney ve kuzey kapıları ile tüflerden yapılmış aslan heykelleri bu kalıntıların en çarpıcı olanlarıdır. Romalılardan kalma kiliseler ve Ceyhan nehrinin doğu sahilinde Pınarözü köyü yakınındaki Bazilikanın tabanında görülen mozayikler üstün değerde sanat eserleridir.

Yörede Ceyhan nehri vâdisi, Karatepe yükselimi ve Karakteristik mâki florası bu tarihî temayı tamamlayan güçlü doğal dekoru meydana getirir.

SEZON : Nisan - Kasım.

NE YAPACAKSINIZ, NE GÖRECEKSİNİZ?

Karatepe ve Domuz Tepedeki Hititlerden kalma kalıntıları, Hitit Açık Hava Müzesini ve Pınarözü köyü yakınındaki Romalılardan kalma Bazilikanın taban döşemesindeki mozayıkları, kiliseleri gezebilirsiniz.

KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETLERİ

Bugün için parka konaklama ve yiyecek hizmetleri verecek tesisler getirilmemiştir. Ancak, Türk Tarih Kurumundan izin almak şartıyla misafirhanelerinde araştırmacılar kalabilirler. Ziyaretçiler günlük ihtiyaçlarını kendi imkânları ile karşılayacaktır.

SOĞUKSU MİLLÎ PARKI

İç Anadolu'nun step sonundan kuzeyin orman bölgesine geçiş kuşağında bulunan Karaçam ormanlarının yarattığı yeşil ortamın korunması için saha Millî Park sistemine alınmıştır.

İki ana vâdiye açılan çok sayıdaki yan vâdilerin birbirinden ayırdığı vâdi arası düzlükleri yörenin jeomorfolojik verileridir. Andezit, Bazalt tüfleri ve Aglomeralar jeolojik yapısını meydana getirir. Yörenin karaçam, sarıçam, meşe, ve kavak ağaçlarından meydana gelen bitki örtüsü yanında zengin bir orman altı florası bulunmaktadır.

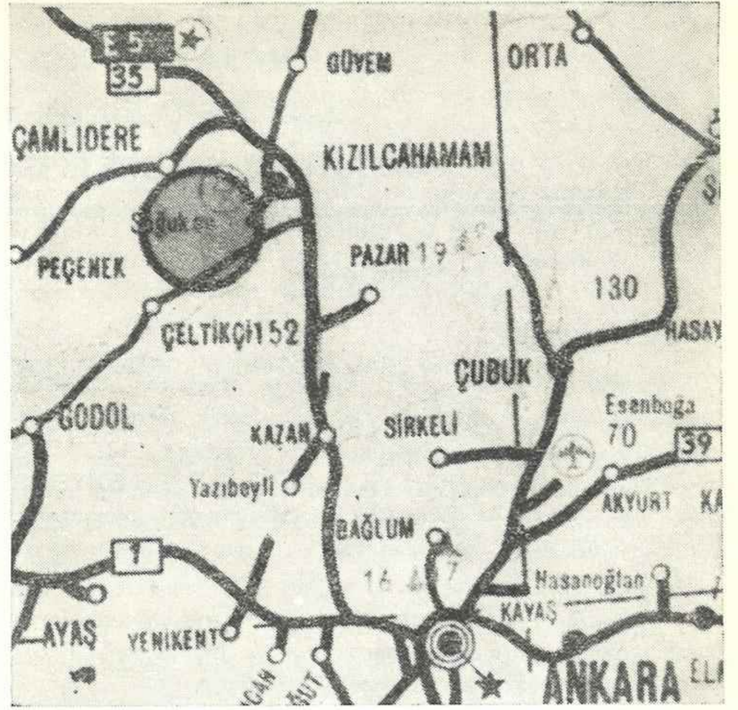
SEZON : 1 Nisan-30 Ekim.

NE YAPACAKSINIZ - NE GÖRECEKSİNİZ

Piknik, kampçılık, yürüyüş gibi çeşitli rekreasyon faaliyetlerine iştirak edebilirsiniz.

KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETLERİ

Millî park içerisindeki otelden, gazinolardan ve büfelerden bu ihtiyaçlarınız için yararlanabilirsiniz.

MARMARA VE BOĞAZLAR ÜZERİNE

(Baş tarafı 1 ci sahifede)

Bizler, bu sahillerin insanları ilk birleşmeye karar verdiğimiz zaman, bu ilhamı Marmara Denizinin ortasındaki ufak adadan beraber olalım sesine uyarak yaptık, noktalık. Bu sesteki inanç mavi köpüklü dalgaların sırtına binerek her gün kıyılarımıza ulaştı, serin meltemlerin içinden ayrı bir sesle kulaklarımızda çınladı, sonra her şey birden değişerek gözlerimizin önüne gerçekler seçildi.

Bu ilk ses İzmit'te, Yarımca'da ve Çanakkale'de, İstanbul'da, devlet kuruluşlarında; hasılı bütün alâkalılarda yankılar yaptı. Daha sonra da bütün sahilleri dolaşarak hepimizi el ele birleşmeye, gerçeğe ulaştırdı.

Marmara ve Boğazların kıyı kentleri, Belediye hudutları sahillere ulaşan veya mücavir sahaları ile de bu güzel denize yaslanan kentler bir ide etrafında toplandık, birleştik, öykümüz budur.

Bu iç denizin ve güzel boğazlarının türlü sebep ve saiklerle kaybolan balıkçılığını kurtarmak, doğanın tahrip olan güzel yüzünü eski haline kavuşturmak için el ele verdik. Geçen ve kaçan fırsatları geriye getirmek, denizde ve karada bozulan doğanın dengesini kurmaya insan zekâsını ve emeğini yeniden harekete geçirmek. İşte uyanış ve kendine dönüşü böylece gerçekleştirmek istiyoruz. Birliği ve buna katılan bütün arkadaşları selâmlıyorm.

Denizlerimizde bu çalışmalardan sonra inanıyoruz ki, bir gün, eskiden olduğu gibi ağlar sabahın ilk ışıkları ile pulları pırıl pırıl taze balıklarla dolu ağır ağır takaların güvertelerine çekilecektir. Yüzler aydınlık, ağlar şimdi çekenler için ağır ve dopdoludur.. Güvertelerde gümüşü binbir pırıltı birbirine karışarak güneşin ilk ışıkları bir renk cümbüşü halinde uzaklara yansımakta serin meltem rüzgârı yanık ve eski bir şarkıyı balıkçı teknneklerinden kıyılar boyunca taşımakta, özlemımız budur. Bizim özlemlerimiz.....

Maviliği kapamış beton bloklar altın kumsallardan şimdi uzaklaşmakta, uzun ve geniş çizgiler halinde kara ve deniz ufuklara doğru bu kıyılarda, insana ve insanlığa açık, biz kazandık der gibi sessiz ve mağrur yatmaktadır.

Çalışanları, uğraşanları, başaran ve inananları onlar nerede olursa olsunlar bizler, bizimle saydık.

4/Temmuz/1975 Çanakkale - Umurbey.

Halil ALANLIOĞLU

«MARMARA VE BOĞAZLAR BELEDİYELERİ BİRLİĞİ» ANA TÜZÜĞÜNÜN 11. MADDESİ UYARINCA OLUŞTURULAN BİRLİK ENCÜMENİNE AİT YÖNETMELİK

Birinci Bölüm

GENEL HÜKÜMLER :

Madde 1 — 1580 sayılı Belediye Yasasının 133-148. maddeleri uyarınca Marmara Denizinin ortak sorunlarını çözümlemek amaciyle kurulup İçişleri Bakanınca 13/3/1975 günü onanan «MARMARA VE BOĞAZLARI BELEDİYELER BİRLİĞİ» Ana Tüzüğünün 11. maddesine göre oluşturulan BİRLİK ENCÜMENİ bu yönetmelik uyarında çalışmalarını sürdürür.

Madde 2 — Bu yönetmelikte yer almayan hususlarda gereksinmelere göre uygulanacak yol ve biçimi Ana Tüzük çerçevesinde takdire Birlik Meclisi yetkilidir.

Kuşku veya anlaşmazlık doğacak konularda İçişleri Bakanlığının görüşüne uyulur.

AMAÇ VE TANIMLAR :

Madde 3 — Encümenin kurulma amacı, «MARMARA VE BOĞAZLARI BELEDİYELER BİRLİĞİ» Ana Tüzüğü ve genel kurulunun alacağı yasal kararlar doğrultusunda, olanak ve hizmetleri düzenlemek, bu olanaklarla hizmetlerden yararlanacak üye belediyelerin uyması gerekli ilke ve yöntemlerini birlik adına saptayarak denetlemektir.

Madde 4 — Birlik Encümeni, birlik alanı içinde; aşağıda tanımı yapılan belediye hizmetlerini koordine etmeye ve çağdaş çevre sorunlarını çözümlemeye çaba gösterir.

Madde 5 — Birlik ana tüzüğünün İçişleri Bakanlığınca öngörülerek onanan 3. maddesinin ışığı altında;

a) Yangın söndürme, garaj hizmetleri,

b) İçme suyu getirme,

c) Çöp temizliği, kanalizasyon (Domestik) sular,

d) Ulaşım (Otobüs - Minibüs) işletmeciliği,

e) Mezbaha, Soğuk Hava Depoları işletmeciliği,

f) Turizm işletmeciliği işlerini yapılacak anket verilerine göre ortaklaşa çalışma ve yapımlarını sağlıyacak hizmetleri birlik düzeyine çıkaracak (Birlik Meclisinin onayını aldıktan sonra) çözümler getirmek.

Madde 6 — Belediye Sağlık - Sosyal, Su Ürünleri, İmar Yasaları doğrultusunda ortak yapı ve yasa denetimini sağlamak, İmar Yasasının ek 7. ve 8. maddelerine ilişkin yönetmelik ilkelerine göre tüm Marmara ve Boğazları kıyılarının korunmasında belediyelerin tek tek yapmak zorunda olduğu denetimi, İmar - İskân Bakanlığı örgütlerine yardımcı olacak nitelikte birlik düzeyinde koordine etmek.

Madde 7 — Marmara ve Boğazlarının çağdaş çevre sorunlarını çözümlemek amaciyle yasalara, Birlik Tüzüğüne, Kalkınma plân ve programı ile metropoliten plân ilkelerine uygun olarak aşağıda saptanan önlemlere ilişkin yönetmelik hazırlayarak Birlik meclisinin onayı ile hükûmete yasa istem ya da yasa değişikliği istemlerini ileterek izlemek.

a) Marmara ve Boğazların kirlenmesine, çöp, moloz endüstriyel kuruluş artıklarının denize verilmesine, gemi sintine sularının, yağlarının denize akıtılmasına engel olmak.

b) Hava kirliliğini önlemek için endüstriyel kuruluş bacalarını denetim altına alarak havaya karıştırdıkları gazları çevre sağlığını etkilemez duruma getirmek.

c) Turistik ve ekonomik değeri olan Marmara ve Boğazları kıyılarının imar ve kalkınma yasalarına uygun çalışmalar yapmasını koordine ederek yardım etmek, denetlemek, Turizm ve Tanıtma Çabalarına gösteriler, festivaller düzenleyerek katkıda bulunmak.

d) Su ürünleri avcılığının 1380 sayılı yasa ve bu yasaya ilişkin tüzüğüne uygun kriterlerle yapımını (Birlik üyesi belediyelerin meclislerinin vereceği yetkiye dayanarak) birlik adına izliyerek denetlemek. Yine bu yasa ve yönetmelik ilkeleri doğrultusunda Marmara Denizi ile boğazlarındaki batık gemilerin (Yasalara ve yönetmeliklere aykırı) parçalama, çıkarma işine birlik adına engel olmak. Bu konuda yasa ve yönetmeliklere yetki ve açıklık getirecek çabalarda bulunmak.

e) 1380 Sayılı Su Ürünleri Yasası ile yönetmelikleri doğrultusunda el konulur (İnsan sağlığına zarar vermiyecek nitelikteki) su ürünlerini tek tek belediyeler yerine birlik adına sahip çıkarak birlik üyesi belediye ve komşu köy halkına satarak hayatı ucuzlatmaya katkıda bulunmak. Birlik meclisinin vereceği yetkiye dayanarak büyük merkezlerde «Birlik Tanzim Satış ya da Üretim Yerleri» açmak.

f) Birlik encümeni, Birlik Genel Sekreterinin denetim ve sorumluluğu altında (Birlik meclisi kararı ile) birliğin çaba, girişim, atılım yurt ve dünya'da konusuna giren çalışmaları birlik halkına, ilgili bilim kurullarına, parlamento ve hükûmete yansıtmak amaciyle aylık (Bilimsel) dergi ile bültenler yayınlar.

İkinci Bölüm

KURULUŞ - ÇALIŞMA - GÖREVLER :

Madde 8 — Birlik encümeni; birlik başkanı, birlik genel sekreteri ve birlik meclisi tarafından (Birlik meclisi üyeleri arasından seçilmiş ve meclis üyesinden oluşur.

Arka arkaya özürsüz üç kez oturuma katılmayan üye çekilmiş sayılarak yerine encümen kararı ile yedekteki 1. üye ilk oturuma çağrılır.

Madde 9 — Encümene birlik başkanı başkanlık yapar. İzinli, başka yerde görevli ya da (Yazılı) özrü olursa encümene, birlik başkan vekili başkanlık eder.

Encümen, ancak başkan ya da genel sekreterin daha önce havale edip kayda geçmiş işleri görüşüp karara bağlar. Encümen üye tam sayısının yarıdan fazlasının katılmasiyle toplanır, katılanların oy çoğunluğu ile karar verir. Oyların eşitliğinde başkanın oyunu kullandığı tarafın kararı geçerli olur.

Encümen toplantı zamanlarını (iki ay ara vermemek koşulu ile) karara geçirerek kendisi saptar. Encümen kararlarının altı (Karar günü) oturuma katılanlarca imzalanır.

Madde 10 — Birlik encümeninin görevleri aşağıda gösterilmiştir.

a) Birlik başkanı tarafından hazırlanan yıllık bütçeyi inceleyerek ya aynen ya da düzelterek birlik meclisinin onayına sunar.

b) Birlik Genel Sekreterince düzenlenen aylık hesap özetlerini inceleyip denetler.

c) Artırma, eksiltme ve ihâle işlerini karara bağlar.

d) Kesin hesap hakkında meclise bilgi verip aklanmayı ister.

e) Bütçede umulmadık giderler hakkında karar verip (İlk oturumda meclis onayı almak koşulu ile) aktarmalar yapar.

f) Birlik adına yasalara uygun cezalar keser.

g) Birlik genel sekreterinin hizmet süre ve özlük haklarını saptayarak atamayı yapar. Birlik memurlarının özlük işleri hakkında başkanlıkça yapılacak önerileri karara bağlar.

h) Birliğin yıllık çalışma programını hazırlayarak meclisin onayını alır, yine birlik meclisinin kararları doğrultusunda gerekli kuruluş, örgütlerle ilişkiyi, uygulamayı, yönetim ve denetimi sağlar.

i) Kesinleşmiş bütçeyi uygular. Meclis kararları doğrultusunda yayın, tanıtma, gezi, festival, inceleme işlerini karara bağlıyarak uygular.

j) Devletimiz ve devletimizin anlaşmalarla bağlı olduğu Uluslararası örgütler tarafından kalkınma plân ve programlarında belediyeler, birlikler için öngörülen amaçlara ulaşılmasını gerçekleştirmek ve üye belediyelerin olanaklarını artırmaya yönelik TEŞVİK - YARDIM fonlarını (Birlik meclisinin öncelik tanıdığı sıraya göre) işlerliğini sağlayarak üye belediyeler arasında hizmet dengesini oluşturmak.

SORUMLULUK - YÜRÜTÜMÜ DURDURMA :

Madde 11 — Birlik başkanları birlik işlerinin genel yürütümünden ve birlik meclisi kararlarının uygulanmasından, birlik meclisine karşı sorumludur. Bu nedenle encümen kararlarını birlik ana tüzüğüne, yasalara, birlik yararına aykırı gördüğü takdirde kararın yürütümünü durdurabilir. Gerekçeli durdurma istemini ya olağan ya da olağanüstü birlik meclisine götürür. Birlik meclisi kararı kesindir.

Encümen kararlarına kişilerin itirazları Danıştaya dava açmak suretiyle olur.

«MARMARA VE BOĞAZLAR BELEDİYELERİ BİRLİĞİ» ANA TÜZÜĞÜNÜN 15. MADDESİ UYARINCA, OLUŞTURULAN «BİRLİK GENEL SEKRETERLİĞİ» YÖNETMELİĞİ

Genel Hükümler

Madde 1 — 1580 Sayılı Belediye Yasasının 133-148. maddeleri uyarınca Marmara Denizi ile Boğazlarının ortak sorunlarını çözümlemek amaciyle kurulup İçişleri Bakanınca 13/3/1975 günü onanarak yürürlüğe giren «MARMARA VE BOĞAZLARI BELEDİYELER BİRLİĞİ» ana tüzüğünün 15 maddesine göre oluşturulan «Birlik Genel Sekreterliği» bu yönetmelik uyarınca çalışmalarını sürdürür.

Madde 2 — Genel Sekreterliğin kurulma amacı, 6 İl'de çok sayıda belediyeden oluşan «Marmara ve Boğazları Belediyeler Birliği» nin yoğun güncel sorun, uygulama, izleme, denetleme ve yazışma işlerini (Objektif olarak) Birlik meclisi, Encümen kararları doğrultusunda sürdürmektir.

Genel Sekreterlik, (Sorumlu genel sekreterin yönetiminde) sayman, danışman, stenograf - sekreter, memur, yardımcı hizmet personeli, gündelikçi uzman ve ve işçiden oluşur.

Genel sekreter, birlik ana tüzüğü uyarınca birlik başkanına karşı sorumludur.

Madde 3 — Birlik işleri ve yürütümünün ikinci kişilere, yasal ve denetmen üst katlara karşı yasal sorumlusu olan genel sekreter; birlik başkanının önerisi üzerine birlik encümenince atanır.

Genel Sekreterin hizmet süre ve özlük hakları birlik encümenince saptanarak karara bağlanır. Bu süre, birlik başkanının yasal süresini aşamaz. Ancak, yeniden seçilecek birlik başkanlarının istem ve önerileri doğrultusunda (Yeni ya da ayni koşullarla) hizmet süre ve özlük hakları, birlik encümenince alınacak yeni bir kararla saptanarak uzatılabilir.

GÖREV VE YETKİLER

Madde 4 — Genel sekreter; birlik encümeninin doğal üyesi, birlik meclisinin danışmanıdır. Bu amaçla;

a) Birlik ana tüzüğünün İçişleri Bakanlığınca öngörülerek onanan birlik ana tüzüğünün 3. maddesinin ışığı altında belediye hizmetlerinin birlik düzeyinde ortaklaşa yapımını sağlıyacak çözüm yollarını encümen ya da birlik meclisine önerir, alınacak karara göre gereğini yapar.

b) Marmara Denizi ile Boğazlarının çağdaş çevre sorunlarını çözümlemek amaciyle, (Yasalara, birlik ana tüzüğüne, kalkınma plân-program, metropoliten düzen ilkelerine uygun olarak) encümen çalışmalarını saptayan yönetmeliğin 7. maddesinde sayılan önlemlere ilişkin öneri ve yönetmelik taslaklarını hazırlayarak (Encümen kararına bağlı olarak) Birlik meclisine sunar, alınacak kararlar doğrultusunda atılım ve girişimlerde bulunur.

Madde 5 — Birliğin çaba, girişim ve atılımlarını kamu oyuna mal etmek için basın ve halkla ilişkiler kurar.

Birlik encümenince karara bağlanacak basın toplantılarını düzenler. Başkan ya da başkanın vereceği yetkiye dayanarak basının yönelttiği soruları karşıtlar.

Birlik encümenince yayınlanması karara bağlanacak gazete, dergi, kitap ve broşürlerin denetleyici ve yasal sorumlusudur. Yayınların birlik üyesi belediyelerle halkına, diğer belediyelere, ilgili bilim, kurum ve kurullarına, basına, parlamento ve hükûmet üyelerine ulaşma ve yansıtılmasını sağlar.

Birliğin sürekli yayın organında üye belediye ya da belediye ilgililerinin sorun ve sorularını (Genelge niteliğinde) karşıtlar.

SORUMLULUKLAR

Madde 6 — Yürütümünden ötürü başkana karşı sorumlu olan genel sekreter; birlik encümeninin sözcüsüdür. Birlik meclisi, birlik encümeni kararları içinde birlik işlerini düzenler, gerektiğinde (Birlik yararına gördüğü ivedi durumlarda) kişisel girişimde bulunabilir. Ancak, kişisel olarak girişimde bulunduğu konularda birliğin uğrayabileceği zarar kendisini ilgiler, birliği bağlamaz.

Madde 7 — Genel sekreter, birliğe ait işlemlerden, sicillerle yasal defterlerin tutulmasından, dosyaların düzenlenmesinden, saklanılmasından sorumludur.

Madde 8 — Birlik ve encümen kurulu toplantılarına ait gündemi başkanla birlikte düzenler, toplantı tutanaklarını ve kurullarca verilen kararların uygulanmasını sağlar.

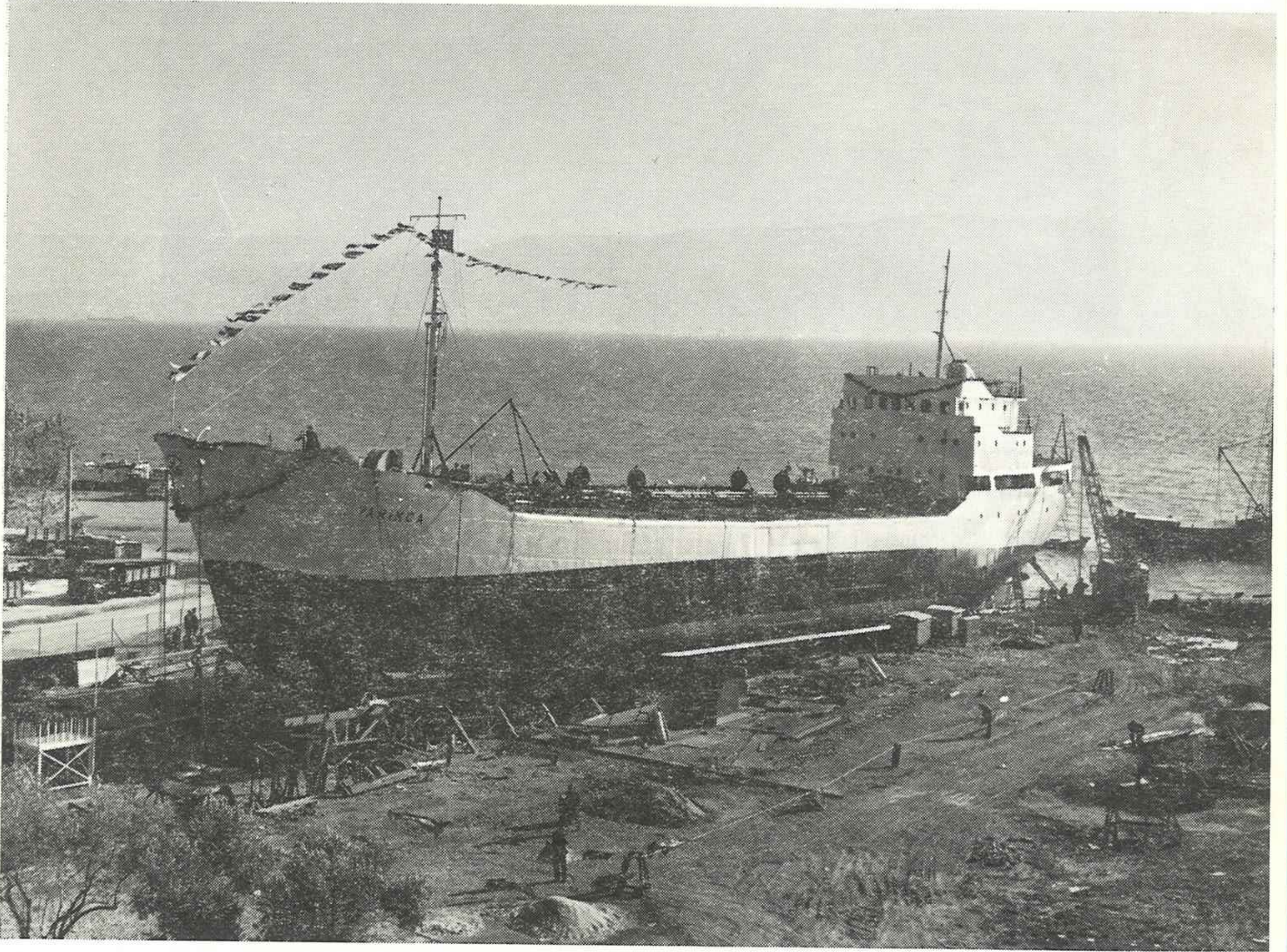
Madde 9 — Kadrodaki memur ve gündeliklilere görev verir, bunların işlerini düzgün görmelerini sağlar, sicillerini tutar, birlik tüzüğü doğrultusunda atanma, yükselme ya da cezalandırılma önerilerini başkana iletir.

Madde 10 — Birlik demirbaşlarının, kuruluşlarının kullanılma ve korunmasını sağlar, birlik meclisine sunulacak yıllık çalışma raporu ile blânço, bütçe, kadro projelerini başkanla birlikte düzenler, birlik kurulları tarafından verilecek yetkiye dayanarak belgeleri düzenleyip, imzalayıp onaylar.

Madde 11 — Genel sekreterin kurullarda bulunmadığı zamanlarda, yazılı yetki vereceği bir görevli ile kendisini temsil ettirebilir.

Madde 12 — Bu yönetmelikte yazılı olmayan konularda, kamu kesimi birlik ya da meslek odaları genel sekreterlerine ait yetki, sorumluluk ve haklar, Marmara ve Boğazları Belediyeler Birliği Genel Sekreteri için de geçerlidir.

MARMARA TRANSPORT A. Ş.
MARMARA TERSANESİ

Yarımca Gemisi Denize İnerken...

TARİHÇE :

Marmara Transport A. Ş. Gemi inşaatı faaliyetine ilk olarak İstanbul Haliç'te çok sınırlı bir arazide 1969/1970 yıllarında başlamıştır. Yapılan gemi Türkiye'de tamamen yerli proje ve imkânlarla meydana getirilen M/T ALEVgaz'dır. Halen Aygaz Şirketine satılmış bulunan gemi, Aygaz II. adıyla serviste bulunmaktadır. Geminin gaz taşıyıcı tankları da Klas I. mertebesinde yine Marmara Transport tarafından imâl ve montaj edilmiştir.

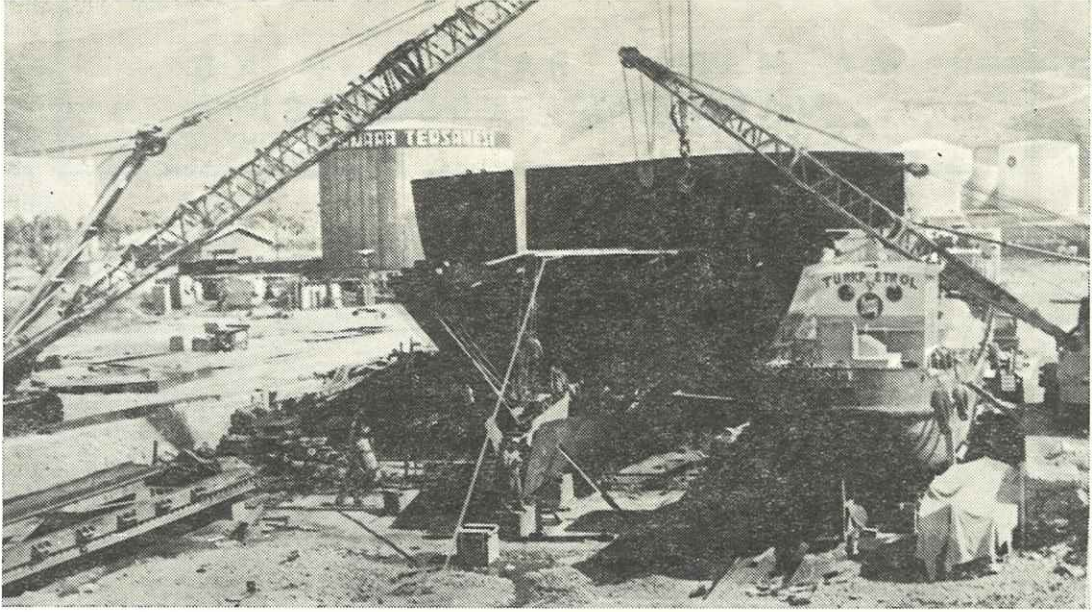
Tersane Yarımca'da 1972 yılı Mayıs ayında yeni bir kuruluşa geçmiş ve ayni tarihlerde sahibi bulunduğu 1500 DWT.'luk «YARIMCA» tankerinin 2500 DWT olarak büyütme projesine de başlamıştır.

1972 yılı içinde bu proje gerçekleştirilerek Yarımca Tankeri YARIMCA da, Yarımca Belediyesi Başkanı sayın H. Avni Şirin'in de hazır bulunduğu bir merasimle denize indirilmiştir.

Ayni gün tersanede özel sektörün özel sektöre yaptığı en büyük geminin, 5300 DWT'luk Merzifon Tankerinin de omurgası kızağa konmuştur. Saha, Kızak ve gemi inşaatı işleri paralel yürütülmek şartiyle hızlı bir tempoda «MERZİFON» tankerinin inşaatı 1973 yılı Ekim ayında bitirilmiştir. Yine özel sektör'e ait 1000 DWT. Tahsin İmamoğlu gemisi de inşa edilmeye başlanmıştır. Bilâhare sırasıyla 1000 DWT. Balıkesir Tankeri inşa edilip, komple çalışır durumda teslim edilmiştir. Bu arada Şirkete ait 18.000 DWT. luk MERSİN Tankerinin de büyük tamiri Yarımca'da tamamlanmıştır.

Hâlen anahtar teslimi inşaatı devam eden 2500 DWT. luk kuru yük gemisi 1975 yılı sonunda tamamlanmak üzere planlanmıştır.

Tersanede yapılan gemilerin plân ve projeleri gemi inşaatında tecrübeli Mühendis ve Teknisyenler tarafından hazırlanmaktadır.

2500 DMT Çelenir İnşa halinde...

TERSANE HAKKINDA TEKNİK BİLGİLER

Kızaklar :

Kızak no. 1, 22.30×105 metre ölçüsünde olup 7500 DWT'a kadar gemi indirilebilir.
Kızak no. 2, 24×120 metre ölçüsünde olup, 10.000 DWT'a kadar gemi indirilebilir.

Kreynler :

5-30 ton arasında 3 adet vinç hâlen faaliyet göstermektedir, 40/60 ton kızak vinçleri hazırlığı devam etmektedir.

Diğer Teçhizat :

Modern cihazların kullanıldığı tersanede hâlen özel sektör tersanelerinde bulunmayan 1/10 elektronik kesicinin montajı yapılmaktadır.

Çeşitli otomatik kaynak makinaları kesme makinaları kullanılmaktadır. Tersanede her an kaynak yapabilir 70 kaynak pensesi mevcuttur.

Personel :

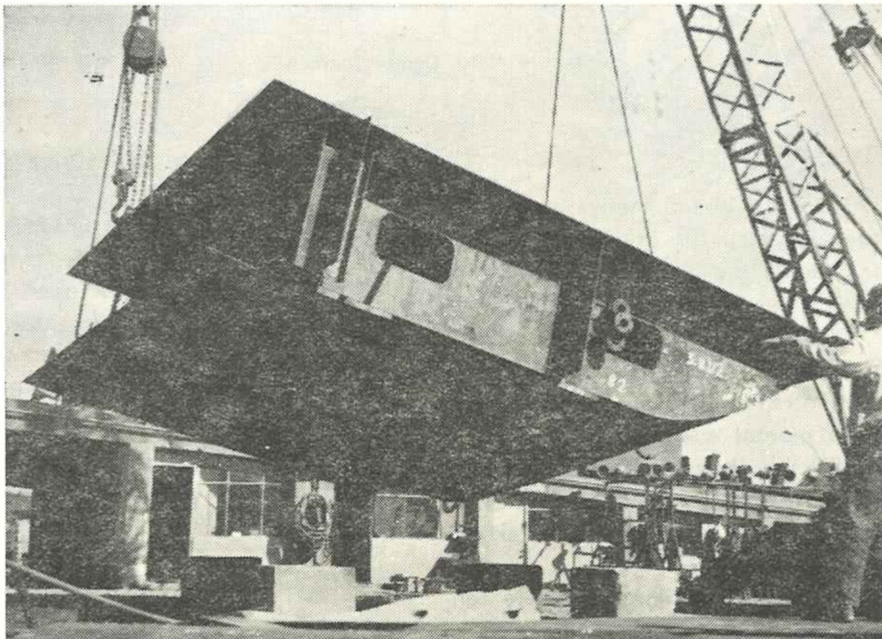
5 Yüksek Mühendis ve mühendis,
1 İdareci,
3 Teknisyen,
130 - 220 arası değişen kalifiye gemi inşaiye ve gemi donatım işçisidir.

Kapasite :

Yıllık çelik işleme kapasitesi 4000 ton çeliktir.

Çalışma Sahaları :

Gemi inşaatı, LPG tankları, Boru devreleri, Çelik konstrüksiyon işleri, Kaliteli Kumlama - Boyama işleri v.b. dır.

25 T Bir Bloğun Kızaktaki Yerine Kaldırılması...